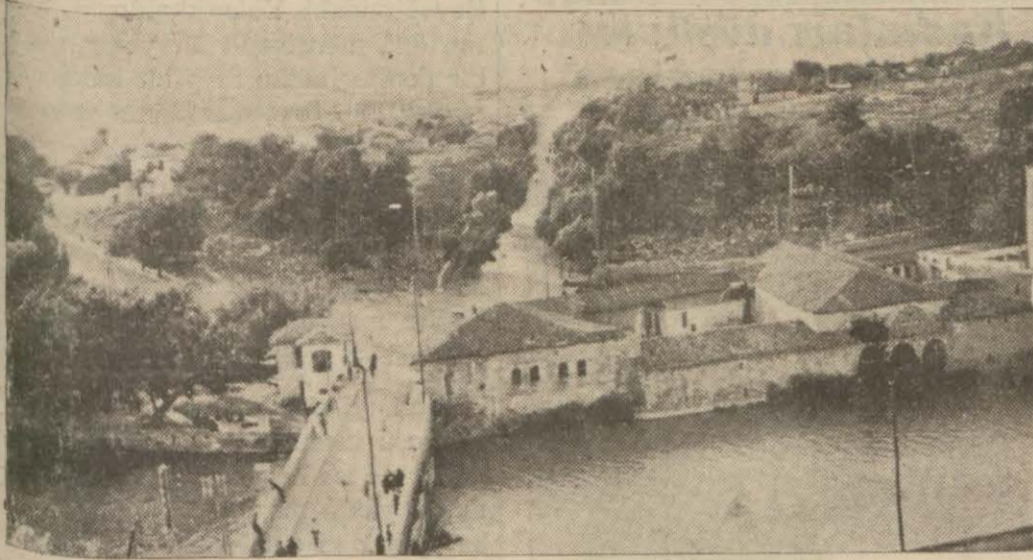

Sancak Türkleri yurt kaçaklarını her tarafta hakaretle karşıladılar

Yüksek tahsil talebesi müsaade edildiği takdirde yarın Sancak için miting yapacaklar

Antakyadan güzel bir görünüş

Kilis 19 (Hususi muhabirimizden)— Bilânda bulunan yurt kaçaklarından na niye müdürü Mehmet Ali intihap günlerinde müntehiplere şu şekilde teklifte bulunmuştur: «Reylerinizi kullanı - nız, yarım Suriye lirası mükâfat ala - caksınız.»

Fakat Mehmet Alinin teklifi kimse tarafından kabul edilmemiştir. Bunun üzerine reylerini kullanmayan bazı kimselere Mehmet Ali bizzat dayak atmıştır.

Gene yurt kaçaklarından, Mustafa (Devamı 3 üncü sayfada)

Üniversitede bir hâdise

Hukuk Fakültesi ikinci sınıf talebesi dün dersde ayaklarını yere vurmaya ve sınıfı terk suretile haklarında verilen bir kararı protesto ettiler

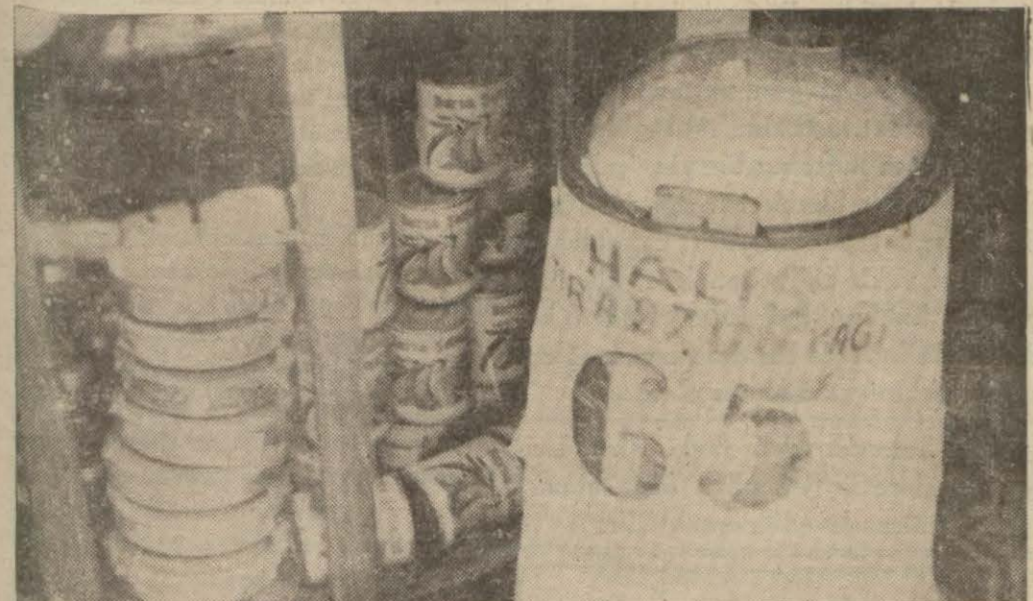
Bu yıl İstanbul Hukuk Fakültesile Ankara Hukuk Fakültesinin ve Mülkiye mektebinin dördü seneye çıkardığı malûmdur. Dört senelik tahsil, Mülkiye mektebinde ve Ankara Hukuk Fakültesinde bu sene kaydolunan yeni talebeye inhisar ettirildiği halde İstanbul Hukuk Fakültesinde dört se-

nelik tahsil ikinci sınıfa da teşmil edilmiştir. Bu keyfiyet Hukuk Fakültesi ikinci sınıf talebesini çok müteessir etmiş ve dün idare hukuku dersinde talebe ayaklarını yere vurmaya suretile bu kararı protesto etmiştir.

Bu dersin profesörü bulunan Fakül- (Devamı 3 üncü sayfada)

Şehir Meclisinin kararı: Mahlût sade yağ yasak!

Azadan biri bağırdı: "Anlaşılması kolay diye mahlût zeytinyağı satılabilmemiş... Süte karıştırılan suyun miktarını da kontrol etmek imkânına malikiz. Halis süt satmayı temin edebildik mi?,"

Bir yağcı dükkânı

Geçen hafta Şehir Meclisimizin toplantısına gönderilen bir gazete muhabiri, az kalsın işinden, gücünden, ediliyordu. Çünkü biçare çocuk, toplantı havadislerinden çoğunu atmış.

Evvelki gün, yolda kendisine rastladım. Bana derdini anlatırken:

— Nasıl atlamayayım yahu? dedi.

Müzakereleri dinlerken, gülmekten tutmaya imkân mı var ki?

Şehir Meclisinin toplantılarında gülmenecek ne olabilirdi? Şehir Meclisimize yapılmış gayet komik teklifler mi vardı? Yoksa meclis azaları ben görmiyeli hep nüktedan mı kesilmişlerdi? (Devamı 10 uncu sayfada)

İplik ve çimento ihtikârından sonra...

Halkın zihnine saplanan bir sual

Neden halkın büyük kısmına fedakârlık yükleyen bir ilerleme ihtiyacı, bir sanayileşme ideali, öbür tarafta ekseriya Türkten başka herkes olan bir takım teşebbüs sahiplerinin çok yüksek nisbetlerde para kazanmalarına ve hattâ ihtikâr yapmalarına sebep olsun?

Sanayi ve istihsali himaye esnasında eğer bazan alâkadarlar ihtikâra kaçıyorlarsa devlet buna lâkayd kalmaz. Derhal müdahale eder veya gümrükteki himaye nisbetlerini değiştirir, yahud da kontenjan musluklarını ona göre açarak fiatları tanzim ve piyasayı idare edebilir. Fakat himaye nisbetleri değişinceye ve yahud kontenjan muslukları açılınca kadar ötekiler istediklerini yapmış, küplerini doldurmuş bulunuyorlar. Bu derde başka çare bulmak lâzımdır.

Yazan: Muhittin Birgen (Yazısı 2 inci sayfamızda Hergün sütunumuzdadır.)

Çimento İhtikârının da Önüne geçiliyor

Hariçten 30 bin çuval çimento ithal edilmesi kararlaştırıldı

Piyasadaki çimento ihtikârı devam etmekte, çimentonun torbası 120 kuruştan satılmaktadır. Yalnız son bir iki gün içinde piyasaya hissölunacak derecede çimento çıkarılmağa başlanmıştır. Fakat gene ihtiyaç karşılanamamaktadır.

İhtikârın önüne geçilmesi için hariç- (Devamı 10 uncu sayfada)

Köylülerin Kalkınması için

Gelecek sene 400 mezun yetişirecek olan Çavuş kursu sayesinde köylümüz en kısa bir zamanda birer şef bulacak.

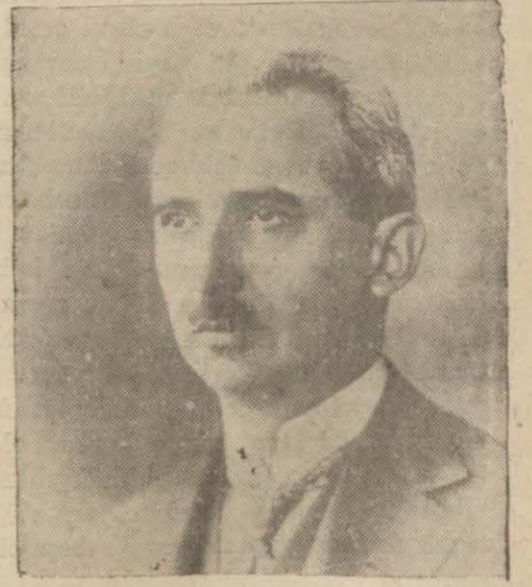
(Yazısı ve resimler 9 uncu sayfamızdadır.)

Başvekil Şubat içinde Belgrada, Mayısta da Londraya gidecek

Vreme gazetesinin Başmuharriri, İsmet İnönü'den sonra Meclis namına bir Heyetin de Belgradı ziyaret edeceğini haber veriyor

İzmir, 19 (Hususi) — Belgrad'da çıkan Vreme gazetesinin başmuharriri M. Svedovski şehrimize gelmiştir. Yugoslavyalı diplomat şerefine belediye tarafından Fuar gazinosunda verilen ziyafette samimî nutuklar söylenmiştir. Belediye reisinin nutkuna cevap veren misafirimiz demiştir ki: «Atatürk bütün insanlığın saadetini en sâlim yollarda tebarüz ettiren bir din yaratmıştır. Devlet reisinizle temaslarımdan edindiğim intiba şudur ki: Biz Balkanlılar sulh içinde inkişafa kararımızı vermiş bulunuyoruz. Türkiye-Yugoslavya arasında temaslar sıklaşıyor.

(Devamı 10 uncu sayfada)

İsmet İnönü

Memleketin iktisadî teşkilâtını yeniden kuran çok mühim bir proje

Mevcut 118 Ticaret Odası lâğvedilecek, bunların yerine 21 mntakada İktisat Odaları açılacak, sanayi işleri ile de Sanayi Federasyonları meşgul olacak

(Yazısı 10 uncu sayfada)

Talât, Muhittin Birgene seslenmişti: "Harbin başlayacağını bildin, ne zaman biteceğini de bil!,"

HARBE NASIL GİRDİK?

Siyasî tefrikamızın ikinci kısmı

Bugün başladık, takip ediniz!

1914 senesinin Nisanında Rus Çarı Yaltadaki şatosunda istirahat çekilmisti. İzzet Paşa ile Talât Bey Ertuğrul yatıyla Yaltaya gidiyorlardı. Vazifeleri Yaltadaki Çara Osmanlı Sultanının selâmını götürmekte.

Bu seyahate iştirak edenler arasında da bir de gazeteci bulunuyordu. O zaman Taninin başmuharriri olan Muhittin Birgen.

Muhittin Birgen bir gazeteci sıfatıyla gidiyordu. Ama Talât Bey ona bir vazife vermişti. Rus hariciyesinin içine karışacak ve neler sezerse Talât Beyi haberdar edecekti.

Çünkü Osmanlı devleti Rus hariciyesinin fikirlerini öğrenmek mecburi

yetinde idi. Rusya Türkiyeyi sıkıştırı-

Cihan harbine girdiğimiz ilk zamanlarda bir İstanbul mecmuasının kapağı

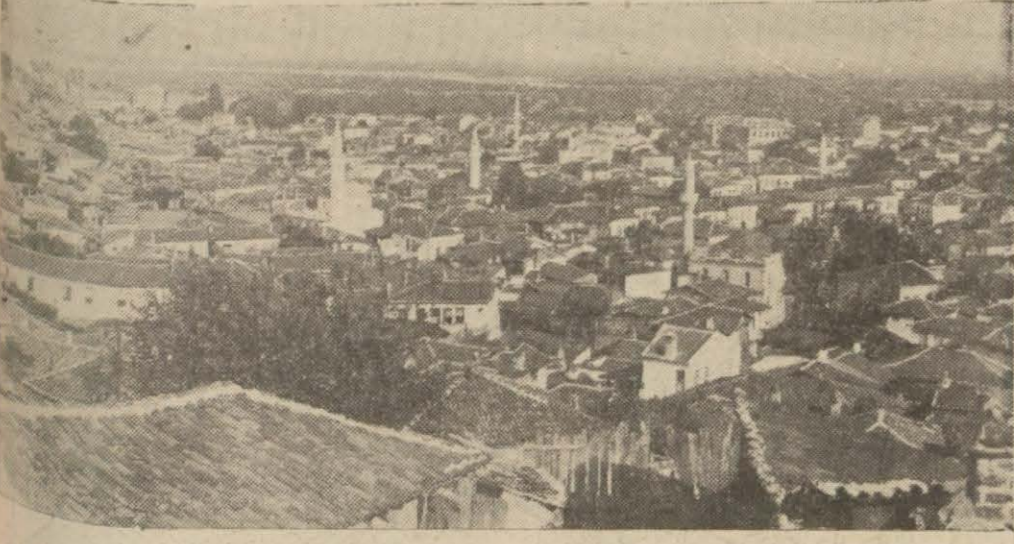
yetinde idi. Rusya Türkiyeyi sıkıştırı-kat avdet edilirken Rus Hariciyesi yordu. Yaltaya gidildi ve gelindi. Fa-

(Devamı 10 uncu sayfada)

MEMLEKET HABERLERİ

Edremid suya kavuşuyor

Geniş caddeler açılacak, yeni bir Halkevi binası ve güzel bir hastane bahçesi yapılacak

Edremidin görünüşü

Edremid (Hususi) — Edremid belediyesi, şehrin imarı için çalışmakta ve kasabayı gün geçtikçe modern bir şekle koymaktadır. İmar plânını tatbik sahasına koymak için bütçe müsaittir.

Yapılacak işlerin en başında su meselesi vardır. Yıllardanberi getirilmeye çalışılan iyi suyun yakında şehir çeşmelerinde bol bol akması temin edilmiş ve keşif raporları berayı tasdik Ankaraya gönderilmiştir.

Belediye, yeni caddeler açmak için yakında bir çok dükkânları istimlak edecek ve bu caddelerle şehir bir kat daha güzelleştirilmiş olacaktır.

Belediye reisi Cevdet Denizer, memleket hastanesine de çok ehemmiyet

Başbakanımızın bir yardımı

İzmir (Hususi) — Geçenlerde Karşıyakada Alaybeyinde oturan Abdülkarım Bayan Afıtabin bir batında üç çocuk doğurduğunu haber vermiştim. Başvekil İsmet İnönü, fakir bir kadın olan Bayan Afıtabin analık husletini takdir buyurarak kendisine şahsî yardım karar vermişlerdir.

İzmir emniyet direktörü, Bayan Afıtabi hastanede ziyaret ederek Başvekilin tebriklerini bildirmiş ve gönderdikleri 150 lirayı Bayan Afıtaba vermiştir. Ne kadar elîm bir tesadüf ki, doğan çocukların üçü de ölmüşlerdir.

Elâzizde ticaret ve zahireborsası

Elâziz (Hususi) — Elâziz demiryolile yurdun diğer ticaret merkezlerine bağlanması şehrin ticarî çehresini değiştirmiştir.

Vilâyetteki müstahsillerin haklarını ve menfaatlerinin iyice korunması için Elâziz şehrinde bir ticaret ve zahire borsası kurulmuştur. Bu borsada her türlü hububat, zahire, un, piring, kütür, mazi, ceviz, pamuk ve hayvan mahsulleri üzerinde alım satım taahhüd ve mukaveleleri yapılacaktır.

Karamanda esrar satan birkadın

Karaman (Hususi) — Karaman Akteke camii civarında Külhan ardu sokagında oturan bir kadın esrar satarken cürmü meşhud halinde yakalandı ve derhal meşhud suçlar kanununa göre muhakemesi icra olunmak üzere müddeiummiliğe sevkolunmuştur.

Silivrililer bir Banka şubesi İstiyorlar

Silivri (Hususi) — Burada senevi 3 milyon kiloya yakın zahire istihsal edilir. Bu bakımdan mühim bir ziraat, ekonomik durumu itibarile de mühim bir ticaret merkezidir. Fakat nedense burada Ziraat Bankasının küçük mikyasta da olsa bir şubesi yoktur.

Bu yüzden Silivrililer Ziraat Bankasile muamele yapabilmek için Çatalca veya Çorluya gitmektedirler. Gene bu yüzden Silivrililer Ziraat Bankasına buğday satamamaktadırlar. Çünkü buğday alım merkezi Tekirdağdadır ve Tekirdağda da Silivri vilâyet harici olduğu için götürülen buğday satın alınmamaktadır. Ziraat Bankasının burada bir sandık tesis etmesi bütün Silivrilileri sevindirecektir.

Bir düğün evinde gelinle güvey odalarına girerken düşüp bayıldılar

Silivri (Hususi) — Silivrinin Küçük Kılıç köyünde yapılan bir düğünde garip bir hâdise olmuştur.

Mahmut çavuş isminde birisi ölmeden oğlunun müriyyetini görmek emelile oğlu Ahmedi Aysel isminde bir kızla nişanlamıştır. Nihayet bir iki gün evvel düğün yapılması kararlaştırılmıştır. Gece herkes toplanmış ve eğlenceler yapılmaya başlamıştır. Fakat güveyi gelini alıp ta zıf odasına gireceği esnada üzerine ağır bir fenalık

gelerek düşmüş ve bayılmıştır. Güveyinin bir ölü gibi yerde yattığını gören gelinin de üzerine fenalık gelerek o da düşmüş ve bayılmıştır.

Gelin ve güveyinin yerde cansız yattıklarını gören davetlileri bir telâştır almış ve düğün evi bir havra yerine dönmüştür.

Gelin güçlükle ayılmış ve güveyi baygın bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

Emette muallim Nakil ve tayinleri

Emet (Hususi) — İlkemtepe muallimleri arasında bazı değişiklikler olmuştur.

Gazi Kemal ilmktebinden Ayşe Virancık nahiyesi ilmktebine, aynı mektepten Ziya Değirmisaz köyü ilmktebine, Değirmisaz mektebinden Sait Gedizin Şaphane nahiyesi ilmktebine, muallim mektebi mezunlarından Hayriye Gazi Kemal ilmktebine, Gediz kazası ilmktepe muallimlerinden Mehmet ve İsmail Gazi Kemal ilmktebine, Emet ilmktepe tedrisat müfettişi Muhittin Kütahya ilk tedrisat müfettişliğine, Kütahya ilk tedrisat müfettişi Kenan Emet ilk tedrisat müfettişliğine naklen tayin edilmişler.

Sivasta temsil

Sivas (Hususi) — Halkevi gösterit kolu fırsat buldukça halka piyesler temsil etmektedir. En son olarak Ana piyesi temsil edilmiş, büyük bir muvaffakiyet kazanılmıştır.

Jandarmaya rüşaet Teklif edenler Mahkûm oldular

Arbaa (Hususi) — Kazada bir öküç çalan mühtedi Rıza suçunun örtbas edilmesi için arkadaşı Şamil ve Nuri ile jandarma karakol kumandanına 25 lira rüşvet teklif etmiştir. Kumandan vaziyeti amirlerine ihbar ederek cürmü meşhud yaptırmış, suçlu ve şerikleri muhakemeye verilmişlerdir. Neticede Mühtedi Rıza 3 ay arkadaş Şamil ve Nuri de 45 şer gün hapse mahkûm edilmişlerdir.

Hâdiseler Karşısında

Bir tek odunla

Bir tek odunla bütün bir kişiyi karmanın usulünü fransızca bir mecmuada okudum; ve derhal tatbika başladım: Karilerime de tavsiye ederim:

Bu çok pratik bir usuldür. Çok ucuza malolur. Sobaya lüzum yoktur. 25 santim uzunluğunda, kutru on santim olan sağlam bir meşe odunu tedarik edersiniz. Bu meşe odununu oturduğunuz apartmanın penceresinden aşağı atarsınız. Siz atar atmaz açık gözlerin odunu kapı kaçmaları ihtimalini düşünerek hemen koşar odunu yerden alır ve gene koşar koşar apartmanınıza dönersiniz.

Bu tarzda dört kere odunu pencereden atıp, koşar alır, tekrar atarsanız adamakıllı ısınmış olursunuz. Harareti en az iki saat devam eder. İki saat sonra aynı usulü yeniden tatbik edebilirsiniz.

Bir tek odun, münavebe ile kullanılabileceği için, bütün bir ev halkına kâfidir. İMSET

Sandıklıdan bir görünüş

Sandıklıda su ve elektrik tesisatı yaptırılacak

Sandıklı (Hususi) — Buraya şimendifer işlemeye başladıktan sonra kasabanın iktisadî ve ziraî vaziyetinde büyük bir inkişaf hasıl olmuştur. Sandıklının 80 köyü ve bir nahiyesi vardır. Kasaba belediyecilik bakımından da inkişaf etmektedir. Kasabaya elektrik yaptırılması ve ayrıca sıhhi ve fenî şartlara uygun su tesisatı da vüc-

de getirilmesi kararlaştırılmıştır. İdare-i hususiye tarafından mükemmel bir orta mektep binası yaptırılmıştır. Bu mektebe de Çetinkaya ismi verilmiştir. Burada haftada bir defa pazar kurulmaktadır. Kasaba dahilindeki yollarla lâğım teşkilâtı islahı muhtaçtır. Erkeklerin imalinde de belediyenin biraz titiz davranması icap etmektedir.

PAZAROLA HASAN BEY DİYORKİ:

— Al sana bir mesele daha Hasan Bey...

Geçenlerde bir Bayan, radyoda verdiği konferansta...

... Erkeklerin kadınlaştığını söylemişti. Bu mesele birçok münakaşalara yol açtı... Sen ne dersin?..

Hasan Bey — Yahü erkekler nasıl kadınlaşır? Zavallılar bir elbiseyi iki sene giyiyorlar!

Köylerimizin kalkınması için atılan büyük adım

36 Bin köy hocasına ihtiyacımız var!

Muallim mekteplerimiz bunu ancak yarım asırda temin edebilir

Halbuki bu sene 84 mezun veren, gelecek sene 4000 mezun yetiştirecek olan çavuş kursu sayesinde köylerimiz en kısa zamanda birer şef bulacak

Yazan: Sadri Ertem

Yeni köy öğretmenlerinin Ankara Halk evinde verdikleri temsilden bir intiba

İlk defa köy sahnede konuşuyor. Kendi hayatı, kendi diliyle, kendi dekoru ile... Ankara Halk evinde Eskişehirde açılan çavuş kursunu bitiren halis köy insanlarının veda müsamesesinden bahsetmek istiyorum.

Bu müsamere emsalini binlerce defa gördüğümüz «perde açıldı, perde kapandı ve sahne alkışlandı» formülünden tamamen uzaktı. Bu aşılmaz meselelerin üstünden seslenen köyü sahne ile ilk defa konuşurken gördüğüm içindir ki ondan bahsedeceğim.

Sahne ve sahnede yaşayan şahıslar bizim muharrirlerin, müelliflerin, artistlerin tanımadıkları âlemden bir parça idi. Saffet Arıkanın bir Kristof Kolomp gibi Anadolunun içinde keşfettiği insanlar köy realitesini hükümet merkezinin sahnesine nakledebilmişlerdi.

Beklenen, istenen sahnenin, yarınki halk edebiyatının tomurcuklarını onların sahnede hareket haline geçen ruhlarında, sözlerinde, orijinal hakikati tesbit eden seslerinde tanıdım.

Ümit doluyum. Ümidim yalnız bana tanımadığım âlemden haberler, parçalar getirmesinden değildir. 40 bin köyümüz var. Ve bu köylerden 16 bininin nüfusu 150 den, 16 binin dört yüzden aşağıdır. Bu köylerin ancak onda birinde devlet teşkilâtı mevcuttur. Köyleri yeni davalara, yeni hayata intibak ettirmek için, daha basit bir sözle ifade edeyim; ümmilikle mücadele için en aşağı 36 bin hocaya ihtiyacımız var. 36 bin köy hocasını bizim muallim mektepleri ancak yarım asırdan fazla bir zamanda ortaya atabilir. Halbuki Analfabetizm ile en yakın zamanda, bu işi meydana getirmek mecburiyetindeyiz. Arıkan ilk mücadelesinde en kuvvetli, en işe yarar unsuru keşfetti, ilk mücadelesi en kısa zamanda, en iyi kumandanların eline geçiyor.

Orduya giren köylüyü, kışlayı tanıyanlar, çok iyi bilir. Onların kut'alara gelişleri ile gidişleri arasındaki farkı bütün köylüler çok iyi tanırlar. Askere gidip gelen köy delikanlısı köyüne yepyeni bir âlemin mümessili olarak döner. Bu bir hayal değil, bir hakikattir. Hele ordu saflarında yeni hayatı gördükten sonra merhale merhale terfi ederek çavuşluk rütbesine çıkarılan, dünyanın en çetin mânialarını yenmiş, en büyük imtihanını geçirmiş insanlarıdır. Bunları köyün kalkınma unsuru olarak iletmek köye medeniyet misyonunu sokmak için en yerinde tedbirdir. Bazı

memleketlerde köyü islah, köyü medeniyete adapte etmek için «delege» usulünü tutmuşlardır. Her köyden bir adamı alırlar, onları şehirde hazırlarlar. Bizim usulümüz de bunun aynidir. Fakat bizimkinin daha üstün bir tarafı var. Bu da köye şef olacak insanın daha önce ordu gibi gerçekten üstün bir medeniyet vasıtası ile sıkı temasta bulunmuş olmasıdır.

Bu elemanlar Analfabetizme karşı yapılacak mücadelenin nüvesi bugün 84 insandır. Gelecek sene bunların sayısı dört bin olacak ve en kısa zamanda köyler birer şef bulacak. Kısa zamanda diyorum, çünkü bu mücadelede kısa zamanın bile uzun olduğunu kaniim.

Balkan şehirlerinden birinden geçen dinlediğim taptaze bir hikâyenin tesiri hâlâ kafamdadır. Size bu hikâyeyi kısaca anlatacağım:

Bir gün nezaretlerden biri, Mülkiye memurlarına şifre ile bir emir verir. Şifrede istenen şudur:

«Mıntakanızdaki Analfabetlerin mikdarını bildirin. Geçen seneye nazaran mikdar ne kadar azalmıştır.»

Kaymakam şifreyi alınca alâkadar memurlara havale ediyor. Memur daha aşağı memurlara gönderiyor. Nihayet iş köye kadar geliyor. Köyün muhtarı düşünmeğe başlıyor: «Analfabet acaba kimdir?»

Tabii muhtar meseleyi siyasi cephe- den düşünmektedir.

«— Bu diyor olsa, olsa... Anarşist gibi birşey olacak»

Önce muhtarın uykusu kaçıyor. Nihayet kararını veriyor:

«— Arasına bizim köye genç bir adam geliyor. Avrupada okumuş, öteberi lâflar ediyor... Maksat bu olsa gerek...»

Muhtar cevabını yazıyor:

«— Köyümüzde bir tane Analfabet vardır. O da her zaman köyde oturmaz. Zaman zaman gelir, gider. Maârif müfettişi...dir.»

Muhtarın raporu nahiyeye, nahiyeden kazaya, kazadan vilâyete, vilâyeten nezarete kadar gidiyor.

Balkanlarda dinlediğim bu hikâyeyi memleketimizde duymamanın çaresi bence artık keşfedilmiştir. Gerçek bir fikri realize eden Saffet Arıkan ve ilk tedrisat müdürlüğünü şükranla anarım.

Sadri Ertem

Acık hava da yeni öğretmenlere ziraat dersi ve riliyor

Öğretmenler bilfiil inşaatta çalışırken

Zahireler ambalaj ediliyor

Yeni köy Öğretmenleri İş başında

Köy öğretmenleri yetiştirmek üzere Kültür Bakanlığı tarafından Eskişehirde açılan Çavuş kursunun bu sene 84 mezun verdiği malumdur. Mükemmel surette yetiştirilen bu öğretmenler Ankara köylerine tayin edilmişlerdir.

Resimlerimiz Çavuş kursu mezunlarının nasıl yetiştirildiğini göstermektedir.

Öğretmenler köy çocuklarıyla bir arada

Şehir Meclisinin kararı: Mahlûl sade yağ yasak!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Acele bir işini bahane ederek yanından uzaklaşan genç meslekdaşa, bu sualeri soramadım.

Bu sualerin cevaplarını karineyle bulup çıkaramadım. Meraktan kurtulmak için de Şehir Meclisimizin dünkü toplantısına gitmekten gayri çare bulamadım.

★

Şehir Meclisi dün de, mazbatalar bermutut encümenlere havale edip du ruyordu. Fakat Meclisin tatlı tatlı da ğılacağını umduğum sırada birden bir e kızılca kıyamet koptu. Ve azalar biri birlerine girdiler.

Efendim... Mesele «yağ» meselesi Bir zabıtai belediye talimatnamesi va ya? Olanca gürültü, işbu zabıtai beie diye talimatnamesinin 436 ncı madde sinden kopuyor.

Çünkü bu madde, hıfzıssihha ka nunun 187 inci maddesine zıt gidiyor muş.

Zabıtai belediye talimatnamesinin bu maddesi, piyasada karışık yağ sa tılmasına müsaade etmiyormuş. Hal buki, hıfzıssihha kanununun 187 inci maddesi diyormuş ki:

— Hayır... Karışık yağ satılabilir. Fa kat bir şartla: Karışık yağ satanlar, kaplarının üzerlerine: «Bu yağ karı şıktır» diye yazmaya mecbur tutulur lar!

Gördünüz mü işi? zabıtai belediye memuru, karışık yağ satan adamcağı zı yakalayıp cezalandırmak istiyecek. Halbuki, karışık yağ satan adam:

— Ben, diyecek, vâkıa karışık yağ satıyorum ama, bunu saklamıyorum ki? İşte... kutularının üzerinde «bu yağ karışıktr!» diye yazılı.

Zabıtai belediye memuru, haklı ola rak ayak direyecek:

— Benim ona aklım ermez. İster giz li sat, ister aşikâr sat. Sattığın yağ ka rışık ya? Cezanı çekeceksin!

Bu vaziyet karşısında bittabi yağcı da hıfzıssihha kanununun çıkarıp, zabıtai belediye memurunun burnuna dayaya cak. Ve haklı olarak itiraz edecek:

— Senin elindeki talimatnameye de benim aklım ermez. Çünkü o talimat name kanuna uymuyor!

Ondan sonra da çene dövüşü:

— Ben vazifemi senden mi öğrene ceğim?

— Ben kanuna mı inanacağım yoksa sana mı?

Münakaşa... Hakaret... Karakol... Mah keme...

★

Kimbilir bu çeşit kaçınıcı gürültüden sonradır ki, sıhhat işleri müdürlüğü o talimatname maddesi ile o kanun mad desini arasındaki tezadı sezmiş. Çare dü şünmüş. Sonunda da:

— Kanun haklıdır efendim. Talimat nameyi ona uydurmak lâzımdır. demiş, ve hazırladığı müzekkereyi belediye encümenine yollamış. Encümen keyfi yeti umumî meclise arzemiş. Umumî Meclis işi Mülkiye, ve sıhhiye encümen lerine havale etmiş. Mülkiye ve Sıhhi ye encümenleri de tetkikat, tahkikat... Bir mazbata hazırlamışlar. Ve dün, mazbata heyeti umumiyenin tasvibine arzedilen bu mazbatada kısmen sıhhat işleri müdürlüğünün noktaî nazarı, kism en de zabıtai belediye talimatname sinin malûm maddesi bulunuyor.

Deniliyor ki:

— Evvelâ yağları ikiye ayırmak lâ zım: Yemeklik yağlar... Sade ve tere yağlar...

Yemeklik yağlardan zeytinyağına yüzde yirmi beş nisbetinde susam ya ğı, veya pamuk yağı karıştırılmasın da bir mahzur yoktur. Yalnız zeytin yağına hem susama yağı, hem pamukya ğı karıştırılması kötüdür!

Maamafih, zeytinyağının karışık ola rak satılmasına hile yapılmasından kor kulmadan izin verilebilir. Çünkü, tah lîl neticesinde hileyle sapılıp sapılmadı ğını anlayabilmek imkânı daima mevc uttur. Yani satıcılar, kontrol edilebi lirlir.

Fakat sade ve tereyağlarda iş bö yle değildir. Vâkıa sade ve tereyağların da karışık olup olmadıklarını fennen anlamak mümkündür. Fakat o ka dar.

Bu işte daha ileri gidip te, yağın içi ne karıştırılan maddelerin mahiyetini

ve mikdarını öğrenmek imkâm fen nen mevcut değildir. Böyle olunca da, satıcıları kontrol etmek imkânı yok tur. Binaenaleyh, sade ve tereyağların karışık olarak satılmasına izin vermek caiz değildir. Zira kontrol edilemeye ceği için, satıcılar bu yağlara, sıhate ziyanlı nesnelere katabilirler. Biz bun arı bittabi, müttehassıslar, kimyager er arasında yaptığımız tetkikat, tah kikat neticesinde öğrendik.»

Ve işte, bütün kızılca kıyamet bu mazbata etrafında kopuyor.

Sıhhiye ve Mülkiye encümenleri aza ları, mazbatalarını cansıparane da faa ediyorlar. Hasan Fehmi T. iti raz edince, mazbata müdafilerinden Fe ridun Manyası:

— Hasan Fehmi, bu işle bu kadar alâ kadar ise, niçin encümen toplantılarında bulunmadı?.. diyor.

Hasan Fehmi Tok, bu söze kızıp Mül kiye encümeninden istifaya kalkışıyor. Galip Bahtiyar kalkıp onun gönlünü al maya çalışıyor. Ve ondan sonra gene yağ münakaşasına devam olunuyor. Mü nakaşadan hoşlanmayan Selâmi İzzet:

— A canım, yağları birbirine karış tırsalar ne olur, karıştırmasalar ne o lur? diyor.

Arka sıralardan birisi onun ağzının payını veriyor:

— Sen anlamadığın şeye karışma!

Birisi:

— Yemeklik yağ... Sade yağ... Tere yağı... Hint yağı, balık yağı diye yağları yüz sınıfa ayırıp ta işi karıştırmayın! diyor.

Sol cenah azalardan birisi bunu ha raretle tasdik ediyor:

— Evet... Yağlar arasında sınıf farkı yoktur!

— Vardır!

— Yoktur! derken İsmail Sıtkı ayak lanıp, dağılan münakaşa mevzuunu hü lâsa ediyor:

— Efendim... Mahlûl yağ işi müthiş tir. Biz, bugün bile temiz yağ bulamı yoruz. Bir de karışık yağ satılmasına resmen izin verdik miydi, yağın içine her türlü mülevvesatı karıştırırlar! Ve tereyağların karışık olmasına izin veril memeli imiş te, zeytinyağların karışık olmasına müsaade edilmeliymiş! Se ne bep? Zeytinyağlara ne mikdarla, ve ne karıştırıldığı anlaşılabilir, kontrol edi lebilir diye mi? Bugün süte karıştırı lan suyun mikdarını da kontrol etnek imkânına sahibiz! Fakat henüz süte su katılmamasını temin edebildik mi?

Hem zeytinyağının karışık olmasına müsaade etmenin mânâsı ne? Zeytin yağ da, susam yağı da, pamuk yağı da ayrı ayrı satılır. Sade zeytin yağ iste yen, sade zeytinyağı alır. Karışık zey tinyağı isteyen, hepsinden de ayrı ayrı alıp, gider evinde istediği şekilde ka rıştırır!

Arkadan birisi sesleniyor:

— Doğru... Evinde ne halt karıştırır sa karıştırın. Fakat biz buna resmen müsaade etmemeliyiz!

Ve tasdikler birbirini takip ediyor:

— Haklı var İsmail Sıtkım... Zey tinyağının içine ne karıştırılmış diye anlamak için her yağcının yanına bir kimyahane mi açacağız?

— Münakaşaya bile lüzüm yok. Za bıtai belediye talimatnamesi münasip tir. Karışık yağa müsaade yok. Sıhhi olmanın hıfzıssihha kanunudur! Onu değiştirsinler!

Mazbata müdafilerile, mazbata mü arızları, teşbihte hatâ olmasa İspanya âsileri ile hükümetçiler gibi birbirle rine giriyorlar. Fakat körolası karar, Madrid şehri gibi, bir türlü bir tarafın eline geçmiyor.

Eski Baro reisi Halil Hilminin maz bata müdafilerine son hücumundan sonra, reis müzakereyi kâfi görüyor. Ve:

— Evvelâ diyor, mazbatayı, sonra da İsmail Sıtkının teklifini reye koyaca ğım.

Mazbata reye konuyor. Mazbata mu harrirleri iki ellerini birden kaldırı yorlar. Ve koca Mecliste, işine gecenek İş Bankası Müdürü Yusuf Ziyadan baş ka mazbata muharrirlerine rey veren yok.

Fakat hayret: Reis:

— Efendim... diyor... Ekseriyet var. Mazbata kabul olundu.

Vâkıa diğerleri itiraza kalkışmıyor lar. Fakat ben iddia edebilirim ki, bu

Memleketin İktisadî Teşkilâtı

İktisat Vekâleti memleketin iktisadî teşkilâtını yeniden kuran yepyeni bir proje hazırlamıştır. Bu proje ile mem lekette hâlen mevcut 118 Ticaret ve Sanayi Odası lâğvedilecek, Türkiye 21 iktisat muntakasına ayrılacaktır. Bu muntakalarda birer İktisat Odası bu lunacaktır. İktisat Odaları sanayi iş lerile meşgul olmayacaktır.

Sanayi işleriyle yeni kurulacak sana yi federasyonları meşgul olacaktır. Bu nun için ayrı bir proje hazırlanacak tır.

İktisat Odalarında İktisat Vekâleti tarafından tayin edilmiş bir genel sekre terer bulunacaktır. Bu genel sekreteri yanın da muhallî tüccarlardan mü rekke bir istişare heyeti olacaktır. Gen el sekreter lüzüm gördüğü zaman lar da bu istişare heyetini toplayabile cektir. İktisat Odalarının, muntakaların muhtelif yerlerinde ajanları buluna caktır.

Tüccarlardan kaydiye, ve saire üc retlerini İktisat Odaları tahakkuk etti recek, fakat tahsilâtı maliye şubeleri yapacaktır. Odalarda muhasebe servisi bulunacaktır. Bu paralar tahsilâtan sonra Merkez Bankasına yatırılacaktır. Bütün İktisat Odaları Ankara da yeni den kurulacak olan İktisat Ofisine mer but olacaktır. İktisat Odalarının büt çelerini Ankaradaki Ofis yapacaktır. Merkez Bankasındaki paralar İktisat Ofisinin emrinde bulundurulacaktır. Oda memurlarını İktisat Vekâleti tay in edecektir.

Ankarada bulunan İstanbul Ticaret Odası Umumî Kâtibi Cevad Nizami bu işle de meşgul olmaktadır.

Talât, Muhittin Birgene seslenmişti: «Harbin baş lıyacağını bildin, ne zaman biteceğini de bill..»

(Baştarafı 1 inci sayfa)

erkânı ile temas vazifesini üzerine alan Muhittin Birgen şu kanaati de beraber getiriyordu:

Çarlık Rusyası Avrupayı kana boya mağa karar vermişti. Hem de pek yak ın bir zamanda...

Talât Bey de harbin patlayacağını biliyor, fakat bu kadar yakın olmas ına ihtimal vermiyordu.

Bilâhara Muhittin Birgenin tahmini tahakkuk edince Talât: «Madem ki har bin çıkacağını bildin, ne zaman bitece ğini de bill!» demişti.

Muhittin Birgen «İttihat ve Terakki de 10 sene» isimli eserinin ikinci kısm ına işte bu satırlarla başlıyor. Eski Tanin başmuharririnin yazdığı bir roman değildir. Fakat bir romandan daha cazip, yaşanmış bir tarih ve hayat hi kâyesidir. Bugünden itibaren okumaya başlayınız!

Çimento ihtikârının da önüne geçiliyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

ten 30 bin ton, yani 600 bin çuvallık çimento ithal edilmesi kararlaştırılmış tır. Bu mikdar iki çimento fabrikası nın bir senelik istihsaline tekabül et mektedir. Hariçten sokulacak çimen tonun ucuz mal edilmesi için de gümrük resmi yarı yarıya indirilecektir. Bu suretle piyasaya her çimento çuvalı yüz kuruşa mal olmuş olacaktır. İthalâtın hangi memleketten yapılacağı henüz belli olmamıştır. Bu hususta tet kikat yapılmaktadır. Çimento ithal edilmez ihtikâr tamamen ortadan kalkmış olacaktır. Şimdilik bize çimen to verebilecek hükümetler Romanya, Belçika ve İtalyadır.

İstanbul yağlarından daha karışık olan münakaşa neticesinde, mazbataya rey verenler ekseriyet teşkil edememişler dir. Azaların tesir altında bırakılma maları şartile, aynı mazbatanın bir de fa daha reye konması da bu iddiamı is bataya yetecektir.

★

Dağılan Meclisten çıkarken düşünüy ordum:

— Acaba, bu müzakereleri takip e-

Başvekil Şubat içinde Belgrada, Mayıs'ta da Londraya gidecek

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Başvekilimiz İsmet İnönünün ya kında, ikincikanun veya şubat ayı için de Stoyadinoviç'e iadei ziyaret için Belgradi ziyarete edeceği müjdesini alm ımiş bulunuyorum. İnönünün ziyareti ni bir parlamento heyetinizin ziyareti tâkib edecektir.

İsmet İnönü Yugoslavyanın her ye rinde samimî bir surette karşılanacak tır..»

İktisadî münasebetlere temas eden

İzmirden Röportajlar

Necati Kemal:

— Garpte...

Dedikten sonra doğrudan doğruya Garpteki eserleri saymağa başlayacak ve bizdeki yokluktan bahsetmeyecek sandım. Lâkin o şöyle devam etti ve ben hem bir nefes aldım. Hem de sevinçle gülmüşümdim:

— Ve bizde, iyi olan, ileri olan, fay dalı olan herşeyi severim. Bazan insan ın rahatlığı için bir zekâ zaferi olan en küçük âleti, bir şiir gibi, bir tablo gibi, derin bir hâzle yoklar, seyredir im.

— Acıklı hâdiseleriniz?

— Aptallık ve bilgisizliğin hükmü altında boyun eğmeye mecbur olduğum vakalardır. Saymakla bitmez.

— Ya gülünç vakalar?

— Gülünç... Ooooo... Anadan doğma gülüncüz ayol... Şu dünyanın üstünde insanlığın hali kadar gülünç birşey var mıdır?

— Hiç sevdiğiniz mi? Aşk hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Çocukken bir defa sevdim. Sahi den sevdim ve sevebildim, çünkü henüz kendimi bilmiyordum. Bir kuzu gibiydim... Cinsi aşk mutlak bir hastal ıktır. Aşkım bir hastalık olması gibi.. Uykunun bir hastalık olması gibi.. İmkânsızlığın, yahut engellerin şahlan dığı tabii arzuya aşk diyoruz ve şi şirdikçe şişiriyoruz...

Caddeye çıktığım zaman onun oturd uğu binaya baktım. Burası harpten önceki mimarının bir şaheseri denecek kadar güzel bir villâ idi. Yeşil ve koku lu çamlar çatılara yükselmmişti. Pen cereler, körfezin durgun ve masmavi de nizine karşı, tülleri bürünmüş perileri seyre doymayan kocaman gözler gi biydi.

Kadircan Kafıl

Geyvede telefon tesisatı

Geyve (Hususi) — Kazada telefon tesisatı, tamamlanmaktadır. Şimdiye kadar yakın ve uzak hiç bir köye tele fon yapılmamıştı. Nihayet kaymakam Ahmet Bülbülkaya işe ciddiyetle sa rılmış, köylülerin yardımile lâzım olan paranın büyük bir kısmı temin edilerek 937 modeli 77 adet telefon ahizesi sa tın alınmıştır.

Bütün tesisat bitirilmek üzere dir Hükümet binası koridoruna da mü kemmel bir telefon santrali yapılmak tadır.

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Veremin ilk Tezahürü

Verem ekseriyetle küçük yaşta kapılır. Bu müthiş hastalığın mikrobları küçük yaşlarda vücuda girer. Bazan pek erken, bazan da bütülg ve sebat devirlerinde birdenbire tezahür eder. Gençlerde u zayan öksürüklerden daima şüphe etme lildir. Âdi tehlikesiz bronşitler beş on gün zarfında iyileşir. Fakat bu müddeti ge çen bronşitlerde uzamanın sebebi der hal tetkik edilmelidir.

Devamlı öksürüklerde ilk akla gelen şey göğüste bulunan bezlerin şişmesidir ki bu veremin pişardır. Bütün bu vaziyet lerde lâzım gelen tedâbir almırsa gelecek büyük tehlikenin önü alınmış o lur.

(*) Bu notları kesip saklayınız, ya hut bir albüme yapıtırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanımızda bu notlar bir doktor gibi imdadımıza yetişebilir.

Faşist Meclisi deniz ve hava kuvvetlerinin Artırılmasını istiyor

Roma, 19 (A.A.) — Büyük Faşist Meclisinin dün geceki içtimasında M. Musolini hariç, dahill, askerî ve iktisadî vaziyet hakkında izahat vermiştir. Meclis, milletin askerî hazırlığının ta cil edilmesinin ve bilhassa deniz ve ha va kuvvetlerine hususî bir ehemmiyet atfolunmasını istemiştir. Meclis, bilhas sa millî müdafaa sanayii için iktisadi muhtariyet talebinde bulunmuştur.

Meclis, genç muharip teşekkülleri nin inkişafı ve Faşizmin İtalyan kadın larınca daha mükemmel bir şekilde kavranması hususunda tedbirler alın masını parti sekreterliğinden istemek tedir.

Boluda bir beraet kararı

Boludan yazılıyor:

Semerkant mahallesinden Ahmet isminde bir adamı bir kavga esnasında öldürmekten suçlu polis Rafetin mu hakemesi ikmal edilmiştir. Yapılan mu hakeme neticesinde Ahmedin anasını ve babasını öldürmek isterken bu ha reketine mani olmak isteyen polisin üzerine hücum ettiği, polisi öldürmek istediği, polisin tahviif maksadile attığı silâha da ehemmiyet vermiyerek silâhi elinden almak istediği, polisin müda faainefs halinde kaldığı anlaşılmış, suçsuz olduğu görülmüş, beraetine karar verilmiştir. Polis Rafet 67 günlük bir mevkufiyetten sonra vazifesine baş lamıştır.

den meslektaş, not tutamıyacak kadar gülmekte haksız mıydı?

Naci Sadullah

Türk havaları çelik kartallarla doluyor

Memleketin her köşesinde halk Orduya hediye ettiği tayyarelere ad konurken coşkun tezahüratla daha bir çok tayyare almayı vaadediyor

Koçarlı tayyaresine ad konurken

Adapazarı tayyaresi ne ad konurken

Aydın 19 (Hususi) — Halkımızın himmetile satın alınan «Koçarlı» tayyaresine ad konma merasimi, pazar günü Turnalı ovasında halkın ve köylünün candan tezahüratı arasında yapıldı. Bu kutlu gün münasebetile halk güneşle birlikte ovada toplanmıştı.

Sabahın saat sekizinde çelik kartal ufukta görüldü ve dakikalar içinde uzulerek ovaya indi. Tören saat onda başladı. Cumhuriyet marşı çaldıktan sonra Hava Kurumu başkanı Ahmet Emin Arkay, ondan sonra da Koçarlı muhtarı Mehmet birer söyleyerek Türk göklerini korumak için Koçarlı ovasının daha bir kaç tayyareye ihtiyacı olduğunu belirttiler. Köylüler bu samimi temenniyi candan tezahüratla karşılayarak:

— Veririz. Kismet olursa gelecek yıl daha fazla tayyare alırız.

Dediler. Bundan sonra Aydın valisi Özdemir, tayyarenin kordelâsını kesti. Kıymetli tayyareci Bediinin idare ettiği tayyare, halkın sevgisi ve kısıncak bakışları arasında Turnalı ovasından yükseldi. Aydın ve Koçarlı üzerinde cevelânlar yaparak akrobatik hareketlerle sürekli alkışlar topladı. Geceleyin Hava Kurumu tarafından değerli tayyareciler şerefine Halkevinde bir ziyafet verildi.

Adapazarı tayyaresine ad konma merasimi

Adapazarı (Hususi) — Adapazarı tayyaresine ad konma merasimi par-

Anasını boğan bir İngiliz kızı mahkemede

İngilterede herkes kıza hak verdiği halde yaptığı işe pek müteessir olan maznun «Bir ana katilinin kendisini müdafaaya hakkı yoktur!», diye avukat tutmayı reddetti

Madam Tollı, bir köylü kadınıdır. İngilterede, Doultingde Somersette bir çiftliği vardır. Muhitinde, hasıslığı, dik kafalılığı ile tanılan Madam Tollı'yi kendi ailesi halkı da sevmemekte imiş.

Bu aksiliği yüzünden hiç candan bir arkadaşı ve dostu olmayan Madam Tollı, gidecek bir yer, konuşacak bir kul bulamadığından sabahtan akşama kadar, mutfakla, ahır arasında mekik dokurmuş.

Madam Tollı'nin bir kızı vardır: Katlin.

Katlin annesinin aksine, gayet uysal, melek gibi güzel, o nispette iyi ahlaklı bir kızdır. Bütün kabahati, her istenilen şeyi yapması, hele annesinin emirlerini kusursuz olarak yerine getirmek istemesidir. Buna rağmen annesi en fazla onunla uğraşmış.

Tahammülün de bir hududu, bir durak yeri vardır. İşte Katlin de bir gün sinirlerine hâkim olamadığı bir saatte, öz annesinin dayacağına tahammül edememiş, ömründe ilk defa olarak, ona karşı koymuş. Bundan fena halde şaşırın Madam Tollı, büsbütün çileden çıkmış ve kızının üzerine hücum etmiş. Herkesin derin bir uykuda bulunduğu bir sırada, engin sessizliğin içinde bir boğuşmadır başlamış. Ma-

Katlin

dam Tollı hiddetten gözleri dönmüş, kan beynine furlamış bir halde kendi kızını boğmağa teşebbüs etmiş, bu niyetle kızının kavradığı boynunu var kuvvetile sıkmağa başlamış. İşin feci bir sona varacağını sezen genç kız, anasının bu umulmuyun hain tasavvuruna mâni olmak için kendi kendisini müdafaaya koyulmuş. Fakat kızından daha güçlü kuvvetli olan hain ana, ağzından köpükler saçsa tazyik arttırmış.

Kızı:

— Anne bana günâhtır. Beni niçin öldürmek istiyorsun dedikçe katı yürekli ana:

— Geber... Geber... dermiş.

Soluğu tükenmiş bir haldedir. Nihayet canhavile, son bir gayret gösteren Katlin birdenbire anasının ellerinden kendi boynunu kurtarmış ve onun üzerine atılmış. Bu sırada anasının nereden çıkardığını görmediği bir jiletle kendisini öldürmek istediğini görünce mukabil bir hamle ile onu yere düşürmüş ve üzerine çullanarak boğmuş.

Kız derhal polise koşmuş:

— Anamı öldürdüm.. Bana sövüp sayıyor, beni öldürmek istiyordu. Ne yaptığımı bilemedim, onu boğmuşum.» demiştir. Katilin mahkemede avukat tutmayacağı söylenmektedir.

lerine devam için müsaade istemişlerdir. Bu müsaade kendilerine verilince muntazam bir surette dersleri tâkibe başlamışlardır.

Kültür lisesi askerlik dersi muallimi, kurmay yarbay Ekrem kız talebenin askerlik derslerini erkek talebe kadar alâkayla tâkib ettiklerini müşahede etmiştir. Hattâ bazı kız talebeler, erkeklerden daha büyük bir alâkayla askerlik derslerini tâkib ediyorlar.

Bütün efradile dolandırıcılık yapan bir aile yakalandı

Bunlar İbrahim isminde bir kasabı bir evde define gömülü olduğunu söyleyerek kandırmışlar ve elinden bir ahırla 2787 lira para almışlar

Yakala nanlar

Polis Müdürlüğü oldukça mühim bir dolandırıcılık hâdisesinin tahkikine başlamıştır.

Hâdis e bundan 10 ay kadar evvel başlamaktadır. İbrahim isminde Niğdeli bir kasab emvali metrukeden Beyoğlunda bir apartmanın yarım hissesini satın almış, bu evi de Emlâk Bankasına ipotek etmek istemiştir. Fakat ev hisseli olduğu için banka ipotek muamelesi yapmamış, İbrahim bankadan çıkarken yanına sokulan bir şahıs her şeyin bir kolayı bulunabileceğini söylemeğe başlayarak İbrahim ile dostluk tesis etmiştir.

Dolandırıcılık başlıyor

Bu adam İbrahim'e ipotekle değil, fakat tamamen meşru olarak mühim bir para ele geçirebileceğini söylemiş ve demiştir ki:

— Topkapıda bir ev var. Bu evde Ermeni çetelerine aid beheri yüz bin liralık 3 bono ile at nalı şeklinde bir altın külçesi gömülmüştür. Bu evi satın almak veya kira ile tutmak suretile bu defineyi çıkarmak mümkündür, ancak benim param yok.

Adamın bahsettiği ev Topkapıda Tekkeci mahallesinde Cami sokağında 16 numaralı evdir. İbrahimle bu şekilde dost olan adam Mahmud Celâleddin isminde birisidir. Ev Mahmud Celâleddinin kayın validesi Ülfetin evidir. Fakat Celâleddin Ülfetin kayın validesi olduğunu saklamaktadır.

İbrahim Ülfetle pazarlığa girişmiş, ayda 20 lira bile getirmeyecek olan bu evi 60 liraya kiralamıştır. Fakat bir aksilik çıkmış, Ülfet evden çıkması hafızlanırken hastalanmış ve ölmüştür.

Mahmut Celâleddinin karısı

Ülfet ölünce ortaya Maide isminde bir kadın çıkmıştır. Maide Mahmud Celâleddinin karısı, Ülfetin de kızı ve vârisidir.

Mahmut Celâleddin nasıl Ülfetin kendi kayın validesi olduğunu sakladı ise Maidenin de kendi karısı olduğunu saklamıştır. Maide de evin kendisine geçtiğini, 80 liradan aşağıya kirahıymıyasacağını söylemiştir. Nihayet ev 80 liraya kiralanmıştır. Fakat evde Maidenin de beraber oturması şartile. Bittabi Maide de aranacak defineden haberdar edilmiş, ona da bir aslan payı vaad olunmuştur. Bundan sonra da definenin çıkarılması için kapı dibinde hafriyata başlanmıştır.

Mahmut Celâleddinin kayın biraderi

Tam ameliyata başlandığı sırada kapı çalınmış, içeriye bir erkek başı uzanmış ve:

— Vay, siz burada ne arıyorsunuz, define mi? demiş, haber vereceğini söylemiş ve nihayet o da susma payı olarak İbrahimden 400 lira almıştır. Bu adam Mahmud Celâleddinin kayın biraderi garson Ahmet'tir. Hafriyat sonunda da denildiği gibi 3 bono ile al-

Dolandırılan kasap İbrahim

tin suyuna batırılmış bir at nalı bulunmuştur. Fakat o zamana kadar Ahmet İbrahimden bir hayli para çekmiştir.

Mahmut Celâleddin hapse giriyor

Bu bonolar bir Ermeni çetesine gönderilecek, mukabilinde 15 bin lira alınacaktır. Fakat bu esnada bir aksilik zühur etmiş, Mahmud Celâleddin sevdiği bir kadını yaralamış, hapse girmiştir. Bittabi bonoları Maide'de bırakmıştır.

Maide bu işden hissesine düşen parayı almak için acele etmektedir. Fakat İbrahimde para yoktur. Bunun için Topkapı haricinde sahibi olduğu asrı ahır Maidenin üzerine ferağ etmiştir. Şimdiye kadar Maide ile Mahmud Celâleddine ve Mahmudun kayın biraderine verdiği para da 2787 lirayı bulmuştur.

Şimdi iş Mahmud Celâleddinin çıkmasına ve bonoları tahsil etmeğe kalmıştır. Mahmudla karısının ve kayın biraderinin mütebaki hisselerini de bonoları tahsil edince verecektir. Bonolar Maide'de durmaktadır.

Cürmü meşhud

Nihayet iki gün evvel Mahmud Celâleddin hapisneden çıkmış, İbrahim de gidip kendisinden bonoları istemiş, Celâl de bonoların Maide'de olduğunu, Maidenin de mütebaki üç bin lirayı almadıkça bonoları veremeyeceğini söylediğini bildirmiştir. O zaman İbrahim dolandırılmakta olduğunu hissetmiş, polise başvurmuş ve bir cürmü meşhud tertib edilmiştir.

Bunun üzerine İbrahim Maideye bonoları Galatada bahçeli kahveye getirmesini söylemiş, 3 bin lirayı vereceğini bildirmiş, evvelki gün Maide ve Mahmud Celâleddin 3 bonoyu kahveye götürmüşler. Burada da İbrahimden 3 bin lirayı alırken kahvede tertibat almış olan komiser Eşref, Ali Rıza, Şükrü tarafından cürmü meşhud halinde yakalanmışlardır. Tahkikat devam etmektedir.

İzmirde de kız talebeler askerlik dersi alıyorlar

Kültür lisesinin kız ve erkek talebeleri

İzmir, 19 (Hususi Muhabirimiz) — Şehirimiz mekteplerindeki askerlik derslerine kız talebeler de kendileri ile devama başlamışlardır.

Bu sahada ilk adımı atan Kültür lisesi olmuştur. Kültür lisesindeki kız talebeler mekteb idaresine başvurarak askerlik ders-

Denizyolları işletme müdürü mahkemede

Güneysu vapuruna mal yükletilip yükletilmemesi yüzünden çıkan bir münakaşa mahkemeye aksetti

Dün Güneysu vapurunda bir hâdisse olmuştur. Saat onda İzmir ve Antalya'ya müteveccihen hareket edecek olan Güneysu vapuru tahmil olunacak yükün fazla olması yüzünden vaktinde hareket edememek vaziyeti ile karşılaşmıştır. Keyfiyet gemi süvarisi Nezir kaptan tarafından deniz işletme müdürü Zekeriyaya haber verilmiş ve Zekeriyaya Sirkeci rıhtımına yanaşmış olan vapura giderek vaziyeti tetkik etmeğe başlamıştır. Gemiyi vaktinde hareket ettirmek için işletme müdürü Zekeriyaya İzmir'e aid eşyanın gemiyi yükletilmemesine, bu eşyanın iki gün sonra kalkacak ekspres postası ile gönderilmesine karar vermiş ve bu kararını gemi süvarisine bildirmiştir. Bunun üzerine gemiyi yanaşmış olan kayıklardan İzmir eşyası ile yükü komisyoncu Halile aid kayık geri çevrilmiştir.

Fakat biraz sonra gene İzmir'e aid eşya ile yüklü diğer bir kayık gemiyi yanaşmış ve hamulesi boşaltılmağa başlanmıştır. Bu vaziyeti gören ve gemide bulunan komisyoncu Halil işletme müdürü Zekeriyaya bu farklı muamelenin sebebini sormuş ve aldığı cevab kendisini tatmin etmediği için münakaşaya başlamıştır. Münakaşa büyümüş, iş polise haber verilmiş, ve polis geldiği zaman komisyoncu Halil elbiselerini yırtılmış olduğunu ve elinin şiştiğini görmüştür. İşletme müdürü Zekeriyaya ile iki komisyoncu Nejad ve Reşid müddeiummilîğe, oradan da 3 üncü sulh ceza mahkemesine sevk edilmişlerdir.

Muhakeme esnasında Zekeriyaya: — Komisyoncu Halil, asabiyetle kendi kendisini öteye beriye çarptı. Öfke ile elbiselerini yırttı. Kendisini teskine çalıştım. Fakat fayda etmedi, demişti.

Davacı Halil ise: — Beni itip kakaladılar. Elim şişti. Elbiselerim yırtıldı, demiş ve davacı olduğunu beyan etmiştir. Dinlenen iki şahid kâfi görülememiş, Antalya'ya hareket etmiş bulunan Güneysu kaptanı Nezir'in de dinlen-

mesine lüzum görülmüş ve bunun için mahkeme vapurun avdeti tarihine bırakılmıştır.

Bin liralık gelin tacı Kuyumcudan iğreti alınmış, 60 liraya bir kadına satılmış

Ahmet Mükerrrem namında bir adam kuyumcu Sabriden iki gün sonra iade olunmak üzere 5 lira kira ile 1000 lira kıymetinde elmas bir gelin tacı almış ve bunu kendisine borçlu olduğu Havva isminde bir kadına 60 liraya satmıştır.

Aradan yirmi gün geçtiği halde tacin geri gelmediğini gören kuyumcu Sabri Mükerrremi bulmuş ve Mükerrrem taci bir kadına terhin ettiğini söyleyerek kuyumcuyu Havvanın evine götürmüştür. Mükerrrem Havvaya taci geri vermesini söylemesi üzerine Havva malı satın aldığı için bu talebi reddetmiştir. Bunun üzerine mal sahibi Sabri müddeiummilîğe müracaat ederek keyfiyeti ihbar etmiştir.

Müddeiummilîk tahkikat yapmaktadır.

Bir küstahlığın cezası

Ççüncü ceza mahkemesinde Sukyas namında bir adam hakkında Türkölüğü ve orduyu tahkir ve arkadaşı Yusufu bıçakla tehdit suçlarından dolayı yapılan duruşma bitmiştir.

Suçlunun iddia edilen suçları işlediği sâbit olmuş, 1 sene, altı ay 1 gün hapsine, 30 lira para cezası vermesine, 22 lira mahkeme masrafını ödemesine karar verilmiştir.

Belediyeler arasında işbirliği

Belediyelerin yapı ve yollar kanunlarına nazaran tanzim edecekleri imar plânlarının ana hatları Vekiller Heyetince tesbit edilmiştir. Bu hususa müteallik kararlar, Dahiliye Vekâletince bütün belediyelere bildirilmiştir. Badema, icra vekilleri heyetinin itiraz ettiği esaslar dahilinde imar işleri yürütülecek ve bu suretle bütün belediyeler arasında, şehirlerin imarı noktasından işbirliği temin olunacaktır.

Emniyet Sandığına Rehinli Mücevher Satış İlânı

Bu mücevherleri hergün Sandık holündeki camekânlarda görebilirsiniz. İstanbul İkinci İcra Memurluğundan:

Dosya No:	Merhunatın cinsi	Hesap No:	Borçlunun ismi
934/1277	Bir pırlanta yarım kolye (onaltı taşlı) üç çift roza küpe, üç pırlantalı tek taş yüzük.	46054	Fahire
" 1278	Bir pırlanta yarım kolye (onaltı taşlı), yetmiş bir miskal inci, bir altın kese (uçları zümrütlü) üç altın incili kamçı	45055	Ayşe
" 4366	Dört miskal inci	36226	Mecdettin
936/ 237	İki pırlanta bir roza yüzük, bir pırlanta akar pantantif	31505	Mümtaz
" 513	Bir altın çalar saat	59154	Hatice
" 816	Bir adet bir liralık	113	Ümran
" 817	Bir altın kol saati, iki altın halka	67445	Zahide
" 824	Bir zümrüt ve bir roza yüzük (bir taşı sırça) bir gümüş şekerlik	67417	Halit
" 829	İki roza yüzük, bir altın saat	55509	İhsan
" 980	Bir pırlantalı bilezik, bir pırlantalı yüzük, bir pırlantalı nişan (bir taşı noksan)	67850	Hadiye
" 986	Bir pırlanta agraf	68135	Haraçya
" 994	Bir elmaslı ve bir altın kol saati, bir altın bilezik	67993	İstingaço
" 1124	Bir roza iğne	61519	Fatma
" 1130	Bir çift roza küpe	56978	Yusuf Ziya
" 1141	Bir roza tek taş yüzük	68465	Fatma
" 1154	Bir roza iğne	59844	Saniye
" 1274	Bir roza gerdanlık (iki parça) bir roza iğne, bir çift roza küpe	53467	F. Nasibe
" 1279	İKİ ALTIN saat, bir çift roza küpe	68962	Güzide
" 2524	Bir çift pırlanta tek taş küpe	43729	Hatice

Yukarıda dosya ve hesap numaraları ile adları yazılı kimselerin Emniyet Sandığına rehnemek suretile ödünç almış oldukları paraları günlerinde ödemediklerinden dolayı sandık çevirgenliğinin dairemize olan baş vurma ve isteği ve bu bakımdaki kanuni merasimin tekemmülü üzerine yukarıda cins ve sıfatları yazılı taşınır malların 2/12/1936 tarihinden itibaren sandal bedesteni mezat dairesinde teşhirine ve 9/12/1936 tarihine rasthyan Çarşamba günü saat on dörtten başlayarak birinci açık arttırma suretile satılmalarına karar verilmiştir. İsteklilerin adı geçen gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak işyara baş vurmaları ilân olunur. (3087)

İk iplik siparişi verildi

Türkiyeye pamuk ipliği idhalini üzerine alan Uyuşturucu Maddeler İnhisarı ilk siparişi yapmıştır. Mal yoldadır. Önümüzdeki hafta içinde memleketimize bolca iplik girecektir.

İktisat Vekâletinin emrile Uyuşturucu Maddeler İnhisarı ikinci müdürü Şakir, Çukurova mintakasına, İzmir şubesi müdürü Vahid de Ege mintakasına iplik hakkında tetkikatta bulunmak üzere hareket etmişlerdir.

Bunlar o havaideki iplik ihtiyacını da tesbit edeceklerdir.

Tamir edilen ilkmektepler

Maarif Müdürlüğünce ilkmekteplerin mühtacı tamir olanları tesbit edilmektedir. Bu hususta sarfi icabeden meblâğ, hususî idare bütçesi tahsisatından temin olunmaktadır.

Her sabah tıraş olmak medenî bir ihtiyaçtır.

Fakat iyi bir tıraş sabunu, en iyi bir tıraş bıçağı kullananlara ise bu ihtiyaç büyük bir zevk olur.

İşte size bu zevki verecek şeyler:

Hasan tıraş sabunu

Hasan tıraş makinesi

Hasan tıraş bıçağı

Hasan pudrası

Hasan kolonyası

ilkmekteplerinin esaslı tâmirleri nihayet bulmuştur. Diğer ilkmekteplere aid tâmir işlerinin de kısa bir zamanda intâcına çalışılmaktadır.

"Son Posta,"nın edebî tefrikası: 36

Yazarı Muazzez Tahsin Berkand

O gururum ki onun benden uzaklaşmasına dayanamıyarak beni ondan ayırmağa sebep olmuştu.

Fakat bugünkü vaziyetimde beni alçaltacak ne var?.. Ben onun kapısını çalıp:

— Ekrem, işsiz ve aç kaldım; bana ekmeğimi kazanacak bir iş ver!

Diye yalvarmadım ki...

Bilâkis, onun varlığını bile bilmediğim bir şirkette, vücudumü parçalarcasına çalışmakta olduğum sırada o karşıma çıktı.

Saatler geçiyor, Muallâ birbirini tutmayan bin bir soru soruyor kendisi vermeğe çalışarak harab oluyor, fakat bir türlü kararını veremiyordu.

Bir dakikala oluyor, hemen çantasını hazırlayıp İstanbul'a kaçmak ateşli vücudü çayır çayır yanıyordu:

— Hofmana bir kâğıt bırakırım: «İstanbul'dan bir telgraf aldım, yeğenim hasta imiş.. hemen gitmeğe mecbur kaldım.. affınızı dilerim.» diyerek mazeret gösteririm.

Fakat bu kararının ortasında Bedi-

boğuluyordu.

— Ekrem, benim hayatımı zehir ledin.. beni mânen öldürdün; fakat Bediayı mes'ud göreceğim bir sırada karşıma dikildiğin için senden kaçmıyacacağım.. senden kaçarak Bediayı zavallı bir kız gibi ağlatmıyacacağım.. onu yeni gireceği aileye boynu büyük bir öksüz gibi göndermiyeceğim.

Senin varlığına, senin âmir gurun ve istibdadına, belki de zâlimliğine tahammül edeceğim; fakat küçük kızım bu yüzden sefalet ve mahrumiyet çekmiyecek.

Sabah gezintisi için Belçikalı Madmazel buluştuğu zaman gözlerindeki yaşlar tamamille kurumuş, solgun yüzü mağrur ve ağır bir mana almıştı.

İki genç kız yığınlarla güzel kumaşlar ve renkler içinde sersemlemiş gibi birbirlerine baktılar... Onlara servisi yapan sevimli yüzü kadın:

— İşte efendim, bütün koleksiyonumuzu gösterdim; şimdi siz seçeceksiniz.

Demeseydi, belki de bu güzel renklerin sihri altında kıpırdıyacak kuvveti bile kendilerinde bulamıyacaklardı.

Muallâ, bir elbise almak istediğini Matmazel Silvene söylediği zaman, Belçikalı kız ellerini çırparak:

— Ah, beraber gidelim; mağazaları dolaşmağa bayılırım.

Demiş ve beraber gelmişlerdi.

Ancak Muallâ koyu renkte ve göze çarpmıyacak bir şey seçmek fikrinde iken Matmazel Silven bir şeytan gibi omuzuna yaslanarak söylüyordu:

— Sizin gibi ince bir kadına her renk yakışır. Açık renkler giyerek şişman görünmek korkunuz da yok.. Şu deniz yeşili tuvaleti alınız. Sade ve güzel... Tam istediğiniz gibi, fazla dekolte değil. Koyu renkleri hep tecrübe ettiniz, bir defa da bunu giyininiz de görelim. Beğenmezseniz başkasını alırsınız.

Muallâ Silvenin hallerini biraz Bedianın şımarık ve cana yakın tavırlarına ve sokuluşlarına benzettiği için onun bu sözlerine gülüyor ve kızcağzının gönlünü hoş etmek istiyordu:

— Peki, lütfen bu elbiseyi bana giydirir misiniz matmazel?

Fakat bir defa aynada kendisini gördükten sonra başka hiç bir tuvalet intihap edemeyecek kadar bu deniz köpüğü tülleri sevdiğini itiraf etmeğe mecbur kalmıştı.

Terzi kızı onun son tereddütlerini yoketmek için ısrarla tekrarlıyordu:

— Emin olunuz, hiç eksantrik değil matmazel; biçim o kadar sade ki etkilerin aşağısındaki tüller bile ancak dans ederken göze çarpacak.

— Bayan Dalmen, göze çarpmaktan bu kadar korkuyorsanız vücudunuzu değiştiriniz.. Kendinizi değiştiriniz.

Siz böyle ince bir Tanağra heyke-

line benzediğinizi siyah, beyaz, eflâtan ve yeşil, ne renkte kumaşlara bürünürseniz bürününüz, gene kumaş değil, sizin ince güzelliğiniz gözleri çekecek.

Bunu mağazadan çıkarken matmazel Silven söylüyordu ve Muallâ ilk defa olarak, güzel olduğu için acıya ve sevince benziyen karışık ve ezici bir hisle çırpındı.

— Bayan Dalmen, müsaade ederseniz size sefarethanemiz kâtiplerinden ve benim iyi dostlarımdan Bay Erdoğan ile Bay Alata'yı tanıtacağım.

— Teşekkür ederim efendim.

Siyahlar giyinmiş iki genç, saygıyla önünde eğilirlerken Muallânın gözleri, bu sözleri söyler söylemez hemen uzaklaşan ve kendilerinden bir adım uzakta Matmazel Silvenle konuşan Ekreme takıldı. Onun yüzü bu akşam ne kadar sararmıştı!

Otelin geniş taracasında Tuna sularının binbir renkli çığlığına bakarak yemek yerken de, bir taraftan iki yanında oturan ve durmadan kendisiyle meşgul olan Macar gencinin ve Erdoğanın hikâyelerini dinliyor, onlara cevap veriyor, bir taraftan da masanın tâ öteki ucunda, etrafındaki maddemlerle çok konuşan, fakat az yiyecek ve pek az içki içen Ekreme göz ucile bakıyordu.

(Arkası var)

İttihat ve Terakkide on sene

İkinci kısım

No. 1

CIHAN HARBİNE NASIL GİRDİK?

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

Çara Sultanın selâmını götürmek üzere yola çıkan heyet**Talât Bey bütün seyahat esnasında dalgındı. İkte bir bana Yalta'da çok dikkatli olmamı, söylemekten ziyade dinlememi tavsiye ediyordu**

İkinci kısım

Cihan harbine nasıl girdik ?

— 1 —

Çara sultanın selâmını götüreren heyet

Cihanın şimdiye kadar tanıdığı en büyük haile olan cihan harbinin ne zaman hatırlasam derhal hafızamın içinde geriye doğru bir gidiş hareketi ayaklanır ve kendimi 1914 senesi nisanesinin ilk günlerinde «Ertuğrul» vapurine Yaltaya doğru giderken görürüm.

1877 harbindenberi âdet olmuştur: Ne zaman Rusya Çarı Yaltadaki şatoda istirahat için Kıyım gelse İstanbul'dan bir heyet te oraya kadar gide rek «bütün Rusyaların Çarına» Osmanlı sultanının selâmını arzederdi. Bu defa da öyle oluyordu: İzzet Paşa ile Talât Bey, yanlarında biri kara, diğeri deniz erkânıharbiyesine mensup yüksek rütbeli iki zabitle birlikte Çara Sultanın selâmını götürüyorlardı. Bu defaki seyahat, hususî bir ehemmiyeti haiz olduğundan o zamana kadar hiç görülmemiş bir hâdis olarak heyet beraberine bir de gazeteci almıştı. Bu gazeteci, Taninin başmuharriri olan bendim. Diplomatlar arasında görülecek şeylerden gazetecilerin kalemlerine düşecek hissinin basit ve bazan da boş bir kelime gürlütüsünden ibaret olduğu malumdur. Gazeteci olarak ne zaman böyle bir vazife almışsam, kendimi sinemaya ve tiyatroya gidiyor farzetmişimdir: Daima bir çok şeyler gördüm ve daima da hiç bir şey yazmadım. Bunun için, devlet adamlarının bu gibi ahvalde gazetecileri beraberlerinde niçin taşıdıklarına bir türlü akıl erdirememekle beraber, ben bu seyahatten gene memnundum. Yazmaktan ziyade gezmeğe ve görmeğe gittiğimi biliyordum. Fakat, yola çıkar çıkmaz anladım ki Talât Bey beni büsbütün başka bir maksatla götürüyordu: Yaltada toplu olan Rusya haricinesinin içine karışıp gazeteci sıfatile temayül sezmeğe, intiba almak, yahut «hava» yı koklayıp, gazeteci burnu ile karışımızdaki insanların fikir ve maksatları hakkında koku toplamak. Ertuğrul daha Boğazdan çıkarken Talât Paşa beni bir tarafa çekerek talimat veriyordu: Rusların arasına karışıp onlarla kabil olduğu kadar konuşmak, onların fikir ve maksatlarına nüfuz etmeğe çalışmak benim vazifem idi.

Seyahatin ehemmiyeti

Talât Bey, yani Babıâli ve İttihat ve Terakki, bu seyahate hakikaten büyük bir ehemmiyet veriyorlardı. Sebabi malumdur: O tarihte Rusya bizi her taraftan sıkıştırıyordu. Balkan harbinden Rus Panslâvistlerinin istedikleri derecede ezilerek çıkmamış, kaç senedir dört taraftan uğradığı bitmek tükenmek bilmiyen tokat ve tekemeye rağmen, bir türlü yılmayan bir Türk enerjisiyle yeniden kendisini toplayıp gelmesi gecikmeyeceğini bildiği bir darbeye karşı koymak için kuvvet toplama için çalışıp, kuyruğu kopmuş, kulağı düşmüş, bacağı kırılmış, postu şerhe şerhe olmuş bir kurt gibi, dişini tırnağına takmış, fakat mücadeleyi bırakmamıştı. Almanya ve Avusturya - Macaristanın diplomatik yardımı ile Edirnedeki geri dönmeyip Midye - Enos hattını parçalamaya muvaffak olmak onun cesaretini arttır-

Çar Nikola ve oğlu

miş, Almanyanın Lıman fon Zandersin riyaseti altında getirdiği bir askerî heyetle yeni bir ordu yapmaya başlamıştı.

Öte taraftan Pancermanistler de Panslâvistlerin hazırladıkları Balkan harbinin Balkanlarda yarattığı vaziyetten memnun olmayarak ve Bulgarlarla Sırp aralarındaki rekabetten istifade ederek Bulgaristanı Panslâvizmden ayırmağa, Radoslavofun riyaset ettiği İstanbul hükümetini Türkiye ile dostluğa sevk etmişlerdi.

İşte Panslâvistler bu vaziyet karşısında bir aralık köpürmüşlerdi. Türkiye nefes alma imkânı bırakılmak için bir taraftan Ermenileri ele almışlar, öte taraftan Alman askerî mütehassıs heyetinin İstanbul'da birleşip fiilen kumanda mevkiine geçmelerine karşı şiddetle itiraza başlamışlardı.

Rusyanın istedikleri

Panslâvizm iki şey istiyordu: Ermenilere geniş bir muhtariyet verilmesini, fon Zandersin (1) riyaset ettiği heyetin geri gönderilmesini. Uzun bir tarihte hep efendi olarak yaşamış bir milletin içinden çıkmış, bir hürriyet, istiklâl ve terakki hareketi, yani İttihat ve Terakki vatanperverliği de bunların hiç birini kabul edemiyordu. Ermeni muhtariyeti demek, memleketin bu defa da Anadoludan parçalanmaya ve Rusyanın kat'i nüfuzu altına girmeye başlamaya demektir. Askerî heyetin geri gönderilmesi de Babıâlinin artık memleketi ait her hangi bir işte her nevi karar ve teşebbüs hürriyetini kaybetmesi demektir.

Eğer iş sade Alman askerî heyetinin geri gönderilmesinden ibaret kalmış olsaydı belki Babıâli ona bir çare bulabilirdi. Fakat, Rusların asil istedikleri şey Ermenistan muhtariyet verilmesi idi ki Babıâli bunu kabul edemezdi. Fakat Rusya istiyor ve Ermenileri harekete getiriyordu. İstanbul

(1) Von Sanders.

bulda, o zamana kadar devlete ve İttihat ve Terakki hareketine karşı mülayim bir vaziyet muhafaza etmiş olan Ermeni gazeteleri, Ermeni patrikhanesi arkalarında hissettikleri kuvvetli himayeye güvenerek mütemadiyen bize karşı neşriyat yapıyorlar, Ermeni meb'usları muhtariyet istediklerini ağızdan açığa söylüyorlardı. Daha bir iki sene evvele gelinceye kadar hal bir millî sosyal demokrasi hareketi olduğu için Rusya'da şiddetli bir takibe uğrıyarak taşnaklar, önceleri İttihat ve Terakkiye karşı gayet dostane bir siyaset takip etmiş oldukları halde şimdi onlar da aleyhimizde harekete geçmişlerdi. İstanbul meb'usu Zöhrap gibi daha ziyade renksiz ve oportunist bir avukat bile İttihat ve Terakkiye, Babıâliye, devlete karşı vaziyet almıştı. Bizim gibi akaliyetlerin tabii haklarını tanımağa taraftar olan sol İttihatçılarla bunların araları evvelce pek iyiydi. «Niçin böyle yapıyorsunuz?» diye kendilerine serzeniş ettiğimiz zaman «herkesin birer birer hakkını aldığı bir sırada artık Ermenilerin de sıraları gelmiş» olduğunu söylüyorlardı. İttihat ve Terakki bunlarla çok defa konuşup anlaşmak istedi, fakat Ermeni politikacıları, bütün bu teşebbüslere karşı bir tek cevapla mukabele ettiler:

— Bizim size karşı hiç bir itimadımız yoktur. Devletlerin ve bilhassa Rusyanın garantisini istemeğe mecburuz!

Dediler. O tarihe kadar İttihat ve Terakkinin halis bir dostu olarak görülmüş ve onun uğradığı mütemadî taarruzlara karşı kendisini meclis kürsüsünde kuvvetle müdafaa etmiş Vartakes ve Pastırmacıyan gibi Çarlık tarafından takibe uğramış idealist komiteciler bile aynı cevabı veriyorlardı.

Bütün bu ahval karşısında Babıâli bir aralık, Abdülhamit ananelerini takip ederek, haricinin istediğini bizzat kendisi yapmak, şark vilâyetlerine hususî bir idare verip bu idarenin başına bir umumî müfettiş koymak istedi. Hattâ bu umumî müfettişliğe Bay Cahidin getirilmesi bile kararlaşır gibi oldu, o da kâtibi umumî olarak benî beraber almayı tasarladı. Fakat, bu da kimseyi tatmin etmiyordu. Rusya istiyor, Fransa onun arkasından gidiyor, İngiltere «olmaz!» diyemiyordu. İttihat ve Terakki ise dönüp Ermeniler, dönüp Fransızlar ve İngilizlerle konuşuyor, bu işin içinden çıkacak bir yol arıyordu.

Nagihâni bir değişme

Çıkacak yol bulunmadığı bir sırada Babıâli görüyordu ki bu Panslâvizm taarruzuna karşı kendisini en ziyade müdafaa edecek kuvvet Almanya tarafında toplanmış olan blok kuvvettir. Ortada kalmak meselesinde olduğu gibi Almanya ile Avusturya - Macaristan, bu işde de Babıâliyi teşci ettiler ve bir taraftan ona, diğer taraftan da ötekilere anlattılar ki Türkiyeyi bu tarzda parçalamayı hedef yapmış olan Panslâvizm taarruzunu beynelmil bir tasvip ile teyide taraftar göldirler. Burada izaha hacet yoktur ki altı büyük devletin, yani karşı karşıya duran iki büyük devlet blokunun Türkiye meselelerindeki bu vaziyetleri ne Türkiyenin, ne de İttihat ve Terakkinin kara gözleri için değildi; mesele, bir taraftan iki büyük blok a-

Hikâye**Niçin bakıyormuş!..**

Yazan: Kadircan Kafli

Kucağında üç dört kitapla çarşıda dolaşıp duruyor, önüne gelene onları gösteriyordu.

Çarşı o gün pek kalabalıktı. Şurada yedi yaşında oğlan ve kızlardan elli yaşındaki zencilere kadar her çeşit köle satan Basralı bir esirci vardı ve sanki anırıyordu:

— Bir avuç piriğe bir gün yaşar, bir vuruşta bir boğayı devirir, bir saatte on saatlik iş görür. Koyun gibi itaatli, aslan gibi cesur bir köle... Başka zaman bulamazsınız... Haydi, beş dinar... Veriyorum... Yok mu alan?..

Başlarında tabalar, ellerinde sepetler, sırtlarında küfelerle her çeşit esya satan ve bunların aralarında dolaşan kalabalığın arasından büyük bir uğultu yükseliyordu. İki veya üç katlı, küçük pencere ve balkonlu kâğıt evler o şekilde yapılmıştı ki yükseldikçe sokağı daha çok daraltıyorlardı.

Kucağında üç dört kitapla çarşıda dolaşan adam belki bininci defa olarak bağıriyordu:

— Yok mu alan? Her zaman bulunmaz. Ucuz vereceğim, çok ucuz...

Kenarda bir hoca gördü. Onun elini öpen solgun bir delikanlıya şöyle dedi-yordu:

— Git... İyi yapıyorsun... Kahire dediğin ne kadarlık yer ki? Bir kervana katılır iki ayda varırsın.

Bu çarşı, bu halk, bu kitapçı ve bu hoca ile çömezün buldukları yer (Abbass oğulları) nın halifelik ettikleri (Bağdad) dı. Tarih te sekiz yüzyü çoktan geçmişti.

Hoca, sözünü şöyle bitirdi:

— Kaç tane hadis var. Beşikten mezara kadar bilgiyi ara... Bilgiyi, Çinde bile olsa, git ve al... Kitap satana damın yüzünde parlak bir ümit parladı:

— Kitapların var... Güzel kitaplar... Eşini bulamazsınız bunların... Fırsatı kaçırmayınız!

Hoca dik dik baktı ve elinin tersile herifi iterek homurdandı:

— Yıkıl oradan... Kalaysız tasla su içilmez...

Kitapçı kızdı:

— Söylediği lâfa bak! Bir de hadisten bahsediyor. Ben bilgiyi senin ayağına getirdim de almıyorsun. Paran olunca esir pazarındaki Rum cariyeleri almak için hiç düşünmezsin, değil mi? Hoca kızıştı. Fakat kendisi ne kadar çalmızsız kitapçı o kadar iri yarı bir adamdı.

Kitaplara şöyle göz gezdirdi. Bunlar lâtince ve Yunancaydı. Sekiz on adımı ilerdeki küçük bir aktar dükkânını gösterdi:

— Orada bir zındık var. Adı Câhize-dir. Bunlardan o anlar.

★

Câhize kitaplara göz gezdirince kendisini altın madeni karşısında bulan bir zügürtten farkıydı.

Hemen satıcının istediği parayı verdi ve okumağa başladı.

Fakat ikide bir müşteriler geliyor-du.

— Bir emriniz mi var? Deddiği zaman bir adım geri çekilmiş, cevap vermemiş ve bakmakta devam etmişti.

Câhize şaşırmıştı. Ne oluyordu? Yoksa bu bir deli miydi? (Lütfen sayfayı çeviriniz)

rastındaki rekabet, öte taraftan Panslâvist ve Pancermanist mücadelesinden ibaretti. İş böyle olmakla beraber merkezî Avrupa blokunun bu siyaseti Babıâliye nefes aldırması.

Günün birinde gördük ki Rusya'dan gelen taarruz birdenbire hafifledi, Rus sefiri de Girs Babıâliye karşı dostluktan bahsetmeğe başladı. Baştercüman Mandestam giderek yerine Suriyeden Tohnlka isminde iyice türkçe bilen bir başkonsolos geldi ve biraz sonra da Çar Yalta seyahatine çıktı. Bütün kış mücadele ile geçtikten sonra baharda her şey yatışır gibi oldu: Sosonof ta Yaltaya gelecekti ve Babıâli ile konuşulacaktı.

Bu nagihâni değişme Babıâliye biraz nefes aldırması ve işte biz de bu nefes alma devresinde, yani Osmanlı imparatorluğunun varlığı mevzuu üzerinde oynanan büyük oyunun bir perdesi arasında, Ertuğrul yatile, sakin ve mehtaplı bir deniz üzerinden kayaya-

Onu rahat bırakıyorlardı.

Kızı ve dükkânın tahtandan kapaklarını çekti. Yeniden kitaplara daldı. Artık rahat edecekti.

Aradan ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordu. İnce ve sevimli bir kadın sesile kendine geldi..

Kadın sesi..

Hem de bu kadın onun adını anıyordu:

— Ah, Câhize ne çabuk dükkânını kapamış!.. Halbuki onu görmeyi o kadar istiyordum ki...

Câhize kulaklarına inanamıyordu: O kısa boylu, zayıf, uzun burunlu, minîmini gözlü, kabak kafalı, yüzüne bakılamıyacak kadar çirkin ve biçimsiz bir adamdı.

Câhize doğruldu ve bir anda bütün geçmiş günleri düşündü:

Kendini bildiğindenberi onu gören kadınlar, yüzlerini buruştururlar, gözlerini başka tarafa çevirerek:

— Ne çirkin adam... Maymundan daha çirkin...

Derlerdi.

Halbuki güzel bir kadının sevimli ve tatlı bakışları, sokuluşları, okşayışları, insanın göğsüne yaslanışları ne tatlı şeylerdi!

Câhize bunları hayalinde büyütüyor ve büsbütün güzelleştiriyordu.

Ah, bir kadın onu sevebilseydi! Sevme bile hiç olmazsa iğrenme seydi:

Bu uğurda neler yapmazdı.

Lâkin bütün bu dilekler, boş şeylerdi. Çünkü hakikat olmuyordu.

İşte Câhize o zaman kendisini bûs-

bütün ilme vermiş, küçük dükkânında ve kitaplarının arasınında felsefe ve kimya ile uğraşmağa devam etmişti.

Hattâ onun çirkinliği yüzünden hiç

bir kadın dükkâna bile gelmez, başka dükkânlara giderlerdi. Yalnız onda bulunan şeyleri de usak ve çocuklarla aldırırlardı. Bağdadda genç kız ve kadınlara kızan arkadaşları:

— Allaha dilerim, Câhizenin konyunda göresin kendini!..

Derlerdi.

İşte bunca yıldan sonra Câhizeyi arıyan, onu görmek isteyen, hem de çok isteyen bir kadın bulunmuştu.

Ah, onun sesi ne güzeldi!

Kendisi de hiç şüphesiz sesinden farkıydı.

Câhize elindeki kitabı fırlattı. Dükkânın kapaklarını açtı ve ezilip büzülerek, ellerini uğuşturarak o güzel sesin sahibine sordu:

— Bir emriniz mi var?

Bu, genç bir kadını. Feracesinin içinde diğ vücudunun çok güzel olduğu duğunda şüphe yoktu. Lâkin yüzünü açmıyordu. Sadece bir gözünü açık tutuyor, hiç kırpmadan manyatize etmek istercesine Câhizeye bakıyordu.

— Bir emriniz mi var?

Dediği zaman bir adım geri çekilmiş, cevap vermemiş ve bakmakta devam etmişti.

Câhize şaşırmıştı. Ne oluyordu? Yoksa bu bir deli miydi?

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

rak Yaltaya doğru gidiyorduk.

O sırada Ertuğrul takip eden Rus sefreti istasyonu de Rus sefirini Yaltaya götürüyor, fakat sefaret baştercümanı Tohnlka Ertuğrulda, bizim heyete mihmandarlık ediyordu.

Şimdi gibi gözümün önündedir: Talât Bey bütün seyahat esnasında düşünceli ve hattâ dalgındı. İkte bir bana Yaltada çok dikkatli olmamı, mümkün mertebe fazla insanla konuşmamı, söylemekten ziyade dinlememi tavsiye ediyordu. Aylardanberi, bu müthiş Panslâvizm hücumu karşısında mücadele ederek ve eksercelerini uykusuz geçirmiş ve nihayet bunalmış olan bu adamcağz, şimdi biraz geniş nefes alırken gene hâlâ düşünceli ve hattâ bazan da dalgın olmakta haklı idi: Bu anî değişmenin manası ne idi?

İşte, o bu manayı arıyor ve bunu bulmak için de benden yardım bekliyordu. (Arkası var)

“Son Posta”,nın tefriksatı: 36

A. R.

Prens Emma hiç bir gurur hissetmeden sözüne devam etti: “Size kısaca söyleyim... Benim ve hemşiremin mensup olduğumuz komite, Çarlığı devirmek için teşekkül etmiştir.”

Prens Emma, derin derin içini çekti. Ve sonra, sözlerine devam etti:

— Görüyorum ki, hayret ve taaccüb içinde kaldınız. Fakat ne çare ki, hakikat bu merkezdedir... Bunun sebebine gelince... Eğer bir başkası olsaydı, belki de bu sözlerime güc inanabilirdi. Fakat siz, bu hakikate herkes ten evvel kanaat getirecek bir adam sayarsınız... Amma, diyeceksiniz ki; bunu, ne biliyorsunuz Emma?.. Durunuz, size onu da söyleyeyim.

Prens Emma, yüreği tükenmiş gibi bir lâhza sükût etmişti. Cemil, git-tikçe artan bir hayretin sarsıntısı ve sersemliği içinde idi.

— Cemil bey!.. Biz sizi o kadar tanıyoruz ki.. şu anda size, bütün hayatınızı bir kitap gibi okuyabilirim... Bunun da merak ettiniz, değil mi?... Şu halde, evvelâ bunu izah edeyim... Azimim!.. Siz, Sarıkamış harbinde cephenizi ve mevkiünüzü o kadar kahramanca müdafaa ettiniz ki; bunun menkabe-si; günlerce, haftalarca, aylarca, askerler arasında dilden dile geçte. Âdeti, harb ceridelerine geçti... Hele, hastanede Grandük Nikola gibi bütün Rusyanın karşısında eğilmiye mecbur olduğu bir şahsiyeti alenen tahkire cür'et göstermeniz, size artık efsanevi bir kahraman mevkii verdi... Onun içindir ki; Çarlık hükümeti, sizden çekindi. Sizi başka esirler gibi, karargâh-lara sevk etmekten korkarak, altın yaldızlı bir kafes içinde hapsedmeye karar verdi. Ve, buraya gönderdi... Biz, o sırada Moskovada idik. Büyük bir merak kapılarak sizin hayatınız hakkında tahkikata giriştik. Bunun için de muhtelif vasıtalarla müracaat ettik... Hakınızda, bir çok şeyler öğrendik... Öğrendiğimiz şeyler, bize derin hayretler verdi. Ve bilhassa, Tiflis'ten aldığımız bir mektub, artık sizi, bizim nazarımda büsbütün yükseltti... Bu mektubun sahibi kimdir, bilir misiniz?..

— Hayır.
— Haaa... onu da söyleyeyim... Belki hatırlarsınız. Genç bir kız. Tiflis hastanesinde, hasta bakıcılık yapan, genç bir kız Nerkez.
Cemil, birdenbire sığırdı:
— Nerkez mi?... Evet. Hatırladım... Ah, ne temiz ruhlu ne büyük kalbli, ne cür'etkâr bir kızdı... Demek ki, onun-la tanıştırdınız?..
— O da, ayrı bir bahis Cemil bey... Acele etmeyin. Onu da öğreneceksiniz.
Cemil, dayanamadı. Ellerini kaldırdı. İki tarafa açtı.

Genç ve güzel bakaşlı, güzel vücudlu kadın beş on dakika kadar öyle kaldı. Sonra birdenbire dönüp gitti.

★
Genç kadın ertesi gün de göründü. Câhize artık onu rüyasında bile gör-meğe başlamıştı. O kadar aradığı, beklediği ve hasret çektiği aşka en sonra kavuşmuştu. Ah, kendisini o kadar mes'ut buluyordu ki... Bu kadın her halde çok akıllı, çok zeki ve iyi kalbli bir insandı. Herkes gibi Câhizenin yalnız yüzünü ve vücudunu değil, zekâ ve ilmini de biliyor, seviyordu.

Sevmese böyle her gün gelip de kır-piklerini hiç kırpmadan dakikalarca bakar durur muydu?
Giderken ve gelirken genç kadının yüzünün de güzel olduğunu gördü.

Sordu:
— Biraz oturamaz mısınız? Sizinle konuşmak istiyorum.
Kadın susuyor ve sadece bakıyor-du.

Böylece on gün kadar geçti. Câhize artık ağzına kadar dolmuş olan bardaktan farksızdı. Son gün sokakta hiç

— Prens Emma.. görüyorsunuz ki, sizi; sözlerinizi kesmekten korkarak, nefes almadan dinliyorum. Beni, cidden hayretler içinde bırakıyorsunuz. Rica ederim, devam edin.

Diye mırıldandı.

— Evet... İşte sizi, bu suretle tanıdık. Ve sizin, senelerce komitecilik etmiş, komiteciler peşinde gezmiş.. artık tamamen pişkin ve olgun bir insan haline gelmiş olduğunuzu anladık. Ve.. ondan sonra, sizden istifade etmek için çareler aramaya başladık.

— Benden istifade mi?..

— Evet.

— Ne suretle?..

— Acele etmeyin... Cemilin kalbine, birdenbire kor-

kuş bir şüphe girmişti. Ve, bu şüphenin husule getirdiği heyecanı yenemiyerek suallerine devam etmişti:

— Çok rica ederim, prenses Emma; derhal cevap verin.. Benden beklediğiniz istifade; milletimin ve, vatanımın zararına mı?..

— Hayır.. azizim, hayır... Ne münasebet?.. Belki de; aklınızdan ve hayalinizden geçiremeyeceğiniz derecede, memleketinizin ve milletinizin faydasını temin edecek bir mesele.

— Haaa. Şimdi, işi biraz anlar gibi oluyoruz... Yalnız bir şey rica edeyim. Beni meraktan çarçabuk kurtarmak için bir sual sormama müsaa-

— Sorunuz.

— Hep, «biz» diyorsunuz. İyi ama; siz, kimlersiniz?..

— İşte, şimdi ben de size onu söyleyeyim... Cemil Bey!.. Artık size, çekinmeden söyleyebilirim ki.. ben.. ve, hemşirem Olga.. biz, gizli bir komiteye mensubuz.

Cemilin bütün vücudu titredi. Dudaklarında, tatlı ve iştihali bir tebesüm belirdi. Birdenbire kıvılcımlanan gözlerini, prenses Emmanın gözlerine dikerek:

— Yaşşşş..şaa.. benim, sevimli ve aziz prensesim.

Dedi.

Prens Emma, bu takirden küçük bir gurur bile hissetmeden sözüne devam etti:

— Bu komite nedir.. ve kimlerden mürekkeptir, bilir misiniz?..

— Hayır.

— Size, kısaca söyleyim... Bu komite, (Çarlık) ı devirmek için teşekkül etmiştir. Ve bunun efradı da, Çarlıktan nefret edenlerden mürekkeptir.

(Arkası var)

kimseler yoktu. Kadının önünde diz çöker gibi eğildi ve titriyen bir sesle mırıldandı:

— Anhyorum. Beni seviyorsun.

— Seviyor muyum? Kim söyledi? Kadın öğrenerek geri çekilmişti.

— Fakat sevmesen böyle her gün gelip te gözlerimin içine..

Kadının yüzünde alaylı bir gülümse-yiş görüldü:

— Ap... tal!.. Şunun kuruntusuna da bakın. Ayol benim sana niçin baktığımı biliyor musun? Sana baktığım şu gözle bir yakışıklı delikanlıya baktım, kocamdan gizli olarak onunla bir günah işledim. Şimdi onun için sana bakıyorum.

— !?!

— Gene anlamadın mı bunak herif? O kadar çirkin ve iğrenşin ki sana zorla bakıp ta gözümü cezalandırıyorum.

Kadın güttü ve Câhize dükkâmın dibine bir çuval kemik gibi yuvarlandı.

Onu (Zindık) diye diri diri fırında yakmak istedikleri zaman bile bu kadar acı çektiğini sanmıyordu.

“Son Posta”,nın zabıta romanı: 34

DÖRT İLE YEDİ ARASINDA

Yazan: Hugh Austin

İngilizceden çeviren: Hasnun Uşaklıgil

İki Saatlik Kâbûs

Jak çalılığa doğru yürürken kadının çığlığını işittim ve gerimden fırlayarak merdiven başına koştum

— 26 —

AKSIRMA..

(Saat 6. dakika 19 - saat 6. dakika 25)

Polis şefi kol saatine baktı ve bir kaç saniye gözleri saatin üzerinde takılı kaldı.

İşte, yazıhanesinde, Bil'in kapıyı açıp da:

— Bir cinayetmiş, ölenin adı Madam Merrit'miş, dediği zamandanberi iki saatten fazla vakit geçmişti.

Polis şefi bu iki saatlik vakti bir kâbûsa benzetti. Evet, iki saat bir kâbûs içinde yaşamış, bir gölgenin arkasından koşmuştu.

Teğmen başını kaldırdı. Milano içeri giriyordu. Ona kendisini takib etmesini işaret etti ve balkona açılan kapıya doğru yürüdü. Balkondan da çimenliğe inen üç basamaklı merdiven karşısındaydı. Balkonda, merdivenin önünde duran bir adam, içeride olup biten her şeyi görebilirdi.

Teğmen polise hitab etti:

— Eve girdikleri zaman siz burada ayakta duruyordunuz, dedi. Acaba içeride bulunanları gözden geçirdiniz mi, yahud da telefonu işidebilmek üzere kulak kabarttınız mı?

Milano omuz silkti:

— Her ikisini de yaptım. Bir defa sizin çıktığınızı gördüm. Bahçıvanla konuştunuz, sonra bahçeye doğru gittiniz. O dakikada arkama döndüm. Merrit salonda yalnızdı, bardağına bir içki dolduruyordu. O zaman oturdum ve çayıra baktım.

Jak bahçıvanın ceberini araştırıyordu. Temin ederim sizi ki bu görülmeye değer bir manzaraydı. Jak işini bitirip çalılığa doğru yürüdüğü zaman kadının bağırışını işittim. Fırladım, merdivenin alt başına doğru koştum, Mös-yö Merrit bu sırada kulak kabartmış yukarıyı dişliyordu.

Teğmen bir noktaya işaret etti:

— Şu halde dört beş dakika müddetle geriye dönüp salonda olup bitene bakmamış olacaksınız.

— Evet.

Teğmen:

— Dikkat et, dedi. Bu, bir saniye meselesidir. Banyonun muslukları ikinci defa olarak açıldığı zaman su takriben on dakika kadar akmış, sonra taşmaya başlamış ve genç kız taşan suyunu kapı altından sızdığını görmüştür. Bu müddet zarfında siz arkanıza dönüp bakmadığınızdan emin misiniz?

— Eger dönmüş olsaydım hatırlardım, cevabını verdi.

Milano başını sallıyarak:

— Eger dönmüş olsaydım hatırlardım, cevabını verdi.

Teğmen:

— Pekâlâ, dedi. Ve bitişik salona tevecçü etti. Hendriks aldığı emir üzerine Mös-yö Merrit'i oraya getirmişti. İki adam orada, şöminenin yanın-da ayak üzeri bekliyorlardı.

Milano ile çavuşun orada bulunmaları Merrit'i heyecana düşürdü mü bilinemez, fakat düşürdüyse bile yüzünde bu telâşın hiç bir eseri görülmedi.

Merrit polis âmirine doğru bir adım atarak sordu:

— Teğmen sigorta hakkında verdiğiniz malûmat acaba işinize yaradı mı?

— Evet, Mös-yö Merrit, şu şekilde

iki bana Mös-yö Arnold'un ölümünde başka bir âmil bulunabileceğini anlattı.

— Ben bu malûmatın bilâkis vaziyeti basitleştireceğini sanıyordum.

— Basitleştireceğini mi? Ben inadına aksi, karıştırıp karıştırmadığını düşünüyorum.

Mös-yö Merrit'in yüzü kararır, üzerine haysiyeti taarruza uğramış bir adam hali geldi ve bu ciddî tavır, arkasına elbise namına sadece bir don ve bir mayo giymiş olan adamla pek garib göründü.

Kent bir taraftan ıslak bir mendil ile terini siliyor, bir taraftan da sözüne devam ediyordu:

— Bakınız, sizin bana verdiğiniz malûmat Lang'ın Arnold'u öldürmesi için bir sebep, Patton'un da gene Arnold'u öldürmesi için ikinci, münzam bir sebep teşkil etse dahi, Patton'un karını öldürmüş olamayacağı muhakkaktır. Şu halde Madam Merrit'in muayyen bir sebeble, Mös-yö Arnold'un müteakiben bir başkasile, malî bir sebeble öldürülmüş olacağını mi farzetmeliyim?

Kent mendilini cebine yerleştirdikten sonra tekrar söze başladı:

— Eger bu ikinci cinayet hissî bir

sebebe istinad etmeseydi, katil bekleyebilirdi. Öyle ya, ilk cinayete âlet olan makası evin içine getirmek tehlikesini neden göze alacaktı? Acaba bir fırsat çıkacağı takdirde silâhlı bulunmak arzusuna mı müstenitti? Sonra da şu var: Cinayet hissî bir sebebe, bir intikam arzusunda dayanmadığı takdirde gösterilen istical nasıl izah edilebilir?

Kent bir saniye düşündükten sonra muhakemesine şöyle bir netice verirdi:

— Bütün bu düşünceler doğru olsa bile Mös-yö Patton'un zevcenizi öldürmüş olamayacağı, Mös-yö Lang'ın da bu cinayeti yapmak için hiç bir sebebe mâlik bulunmadığı gene bir hakikat olarak ortada durmaktadır.

(Arkası var)

◆ Son Posta ◆

İstanbul Gelir ve Para

BORSASI

19-11-1936

Türk Devlet Borçları

Lira	Lira
% 7,5 T. B. I 24,275	% 5 Hazine B. 00,00
% 7,5 T. B. II 22,60	Dahill istikraz 99,05
% 7,5 T. B. III 0,00	

Devlet Demiryolları Borçları

Lira	Lira
Ergani 96,50	Anadolu I ve II 42,70
Sivas Erzurum 96,75	Anadolu M 45,80

Sosyeteler Eshamı

Lira	Lira
İs. B. Mû. 81,00	İst. Tramvay 22,50
» » Hâ. 10,00	Bomonti 9,45
» » Name 10,00	Terkos 14,75
Merkez B. D. 88,50	A. Çimento 13,55

ÇEKLER

Krş.	L. T. L. için
İsterlin 613,00	Dolar 0,79825
F. Frangı 17,14	Liret 15,15

NAKİT

Krş.	Krş.
20 F. Frangı 117,00	1 Mark 25,00
1 Dolar 126,00	20 Drahm 23,00
1 İsterlin 616,00	20 Leva 23,00
20 Liret 130,00	20 Ley 14,00

Borsa Dışında

L. K.	L. K.
Kredi Fonsiye 00,00	Mübâdil Bon. 00,00
1880 senesi Gayri » 0,00	
1903 » 103,00	Aftm 981
1911 » 97,00	Mecidiye 00

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceki nöbetçi eczaneler şunlardır:

İstanbul civhetindekiler:
Aksarayda: (Zilya Nurl). Alemarda: (Orsat). Bakırköyünde: (Hilâlî). Beyazıt'ta: (Haydar). Eminönünde: (Mehmet Kâzım). Fenerde: (Arif). Karagümrükte: (Arif). Küçükpazarda: (Hikmet Cemil). Samatya'da: (Teofilos). Şehremininde: (Nâzım). Şehzadebaşında: (Hamdi).

Beyoğlu civhetindekiler:
Galatada: (Yeniol, Mustafa Nall). Hasköyde: (Barbut). Kasımpaşa'da: (Vasif). Merkez mahiyede: (Galatasaray, Matkovij). Şişli'de: (Asım). Taksimde: (Kürkçyan, Zafropulos, Ertugrul). Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:
Büyükdada: (Merkez). Heybelide: (Yusuuf). Kadıköy Pazaryolunda: (Merkez). Modada: (Falk İskender). Üsküdar Selmihyede: (Selimiye).

Ayda

2 LİRA

VERNEK SURETİLE BİR HAVAGAZI ŞOF-BENİ ALARAK EVİNİZİ ASRİLEŞTİRİNİZ

HAVAGAZI ŞOF-BENİ
101 İSTİKLÂL CAD. VADELİ SATIŞ

Baş Dış
Grip ve
Romatizma
agrılarını
hemen keser

**ASİPİN
KENAN**
SAĞLIK VERİR

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Cibalide Kutu Fabrikasında yapılmakta olan filitreli içme suyu tesisatına ilâveten «207.65» lira keşif bedelli su tesisatı pazarlıkla yaptırılacaktır.

2 — Pazarlık 2/12/936 tarihine rasthyan Çarşamba günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin keşifnamesini görmek üzere her gün pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «2976»

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünden:

Olgunluk imtihanları yüzünden uzatılmış olan kayıtlı müddeti 25/11/936 Çarşamba akşamı sona erecektir. «3071»

İstanbul Kültür Direktörlüğünden:

Yeni Lise İlk Türk Lisesi birinci ve ikinci ve Ameliyat okulunun birinci devresinden mezun olup bugüne kadar diploma alamayan talebenin sınıf veya mezuniyet imtihanlarıyla ve hangi ders yıllarında mezun olduklarını en son 15/Birincikanun/936 tarihine kadar İstanbul Kültür Direktörlüğüne bildirmeleri ve Devlet Basımevinden alacakları boş diploma ve kârlarla 50 kuruşluk pul altı adet en son çekilmiş küçük fotoğraf ve hüviyet cüzdanlarının noterden tasdikli suretlerini getirmeleri ve bundan sonra yapılacak bu gibi müracaatların nazarı dikkate alınacağı beyan ve ilân olunur. «3024»

Türkiye Ziraat Bankasından:

Münhal Silo Şeflikleri için Ankara'da bir müsabaka imtihanı açılacaktır. Taliplerin aşağıdaki şartları hâiz bulunmaları lazımdır:

- 1 — Türk olmak,
- 2 — Hiç bir vechile malûmiyeti bulunmamak,
- 3 — En aşağı lise derecesinde bir fen veya san'at mektebinden mezun olmak,
- 4 — 30 yaşından aşağı ve 50 den yukarı olmamak,
- 5 — Vazifesini muntazaman ifaya mâni olabilecek bedeni arıza ve hastalıklarla malûl olmamak,
- 6 — Buhar ve elektrik makinalarında ihtisası olmak.

Yukarıdaki maddelerde yazılı şartları hâiz olup aynı zamanda silo, fabrika ve değirmen gibi müesseselerin fenni kısmını idare etmiş olanlar ve Ziraat mühendisi diplomasını hâiz olup ta makinacılıkta ihtisası olanlar tercih edilir.

Kendilerine mesleki bilgilerine ve imtihanında gösterecekleri muvaffakiyet derecesine göre «150-175» lira ücret verilecektir.

Taliplerin bu ayın yirmi beşine kadar Ziraat Bankası Umum Müdürlüğüne müracaat ve lazımgelen evrak ve vesai ki tevdi etmeleri şarttır.

İmtihan buhar, elektrik, değirmen makineleri nazariyat ve ameliyatından yapılacaktır.

İmtihan günü ayrıca ilân edilecektir. «3033»

BANKA KOMERÇİYLE İTALYANA

Sermayesi Lîret 700.000.000
İhtiyat akçesi Lîret 145.769.054,50
Merkezî İdare: MİLANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde

ŞUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şil, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve

Kolumbiyada

Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galata Voyvoda caddesi Karaköy
Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)

Şehir dahilindeki acenteler:

İstanbulda: Alâlemciya: BULANDA

Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğlu -

lunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046

İZMİRDE ŞUBE

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

İlân fiatları

- 1 — Gazetenin esas yazısıyla bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 — Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 — 400 kuruş
»	: 2 — 250 »
»	: 3 — 200 »
»	: 4 — 100 »
Diğer yerler:	— 60 »
Son sahife:	— 30 »

- 3 — Bir santimde vasatî (8) kelime vardır.
- 4 — İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

Dr. İHSAN SAMİ

BAKTERİYOLOJİ LABORATUARI

Umumi kan tahlilâtı, frengi nokta nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cehabat, kazurat ve su tahlilâtı, ultra mikroskopi, hususi aşılarda istihzarı. Kanda üre, şeker, Klorür, Kolesterolün miktarlarının tayini.

Divanyolu: No. 113, Tel: 20981

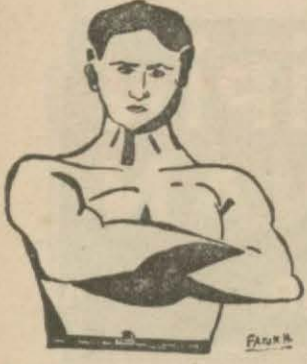
**GÜCÜN YETDİĞİ
KADAR BİRİKİR**
TÜRKİYE İŞ BANKASI

BEL SOĞUKLUĞU

VE FRENGİYE YAKALANMAMAK
İN EN İYİ İLAÇ

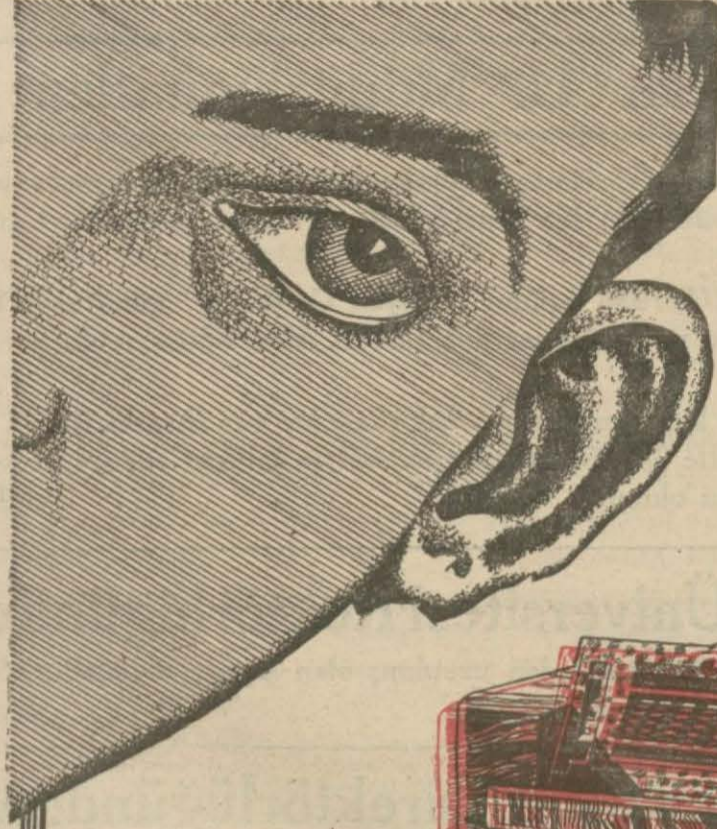
PROTEİN

50 KMG. HER ECZANEDEN MÜLÜR

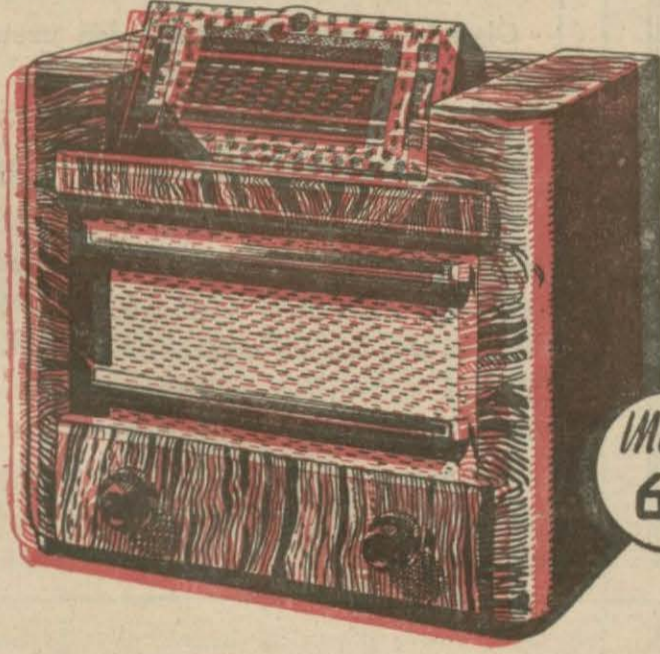
HASAN KUVVET ŞURUBU

Zafı umumî, kansızlık ve kemik hastalıklarına şıta tesirleri çoktur. Çocuklar, Gençler, Genç kızlar ve ihtiyarlar her yaşta istimal edebilirler.

Gördünüz mü?
Duydunuz mu?

1937
PHILIPS

Mod.
695

RADYOLARINI

Bir defa dinlemekle bu radyonun
mükemmeliyetini isbat edecektir.

PHILIPS

Satış salonu: Galata, Vovvoda caddesi, Jeneral Han. Orzdi - Bak, İstanbul
Basmacıyan: Beyoğlu, İstiklâl caddesi 96
Türkiyenin her tarafında acentelerimiz vardır.

Sinirli ve ciğerleri
zayıf olanlar **ÇAM** Hülâsasile banyo yapınız.

Çam ağacının bütün şifai tesirlerini haizdir. Çam banyosu tenefüsü kolaylaştırır. Sinirleri teskin eder. Cildi güzelleştirir. Kokuları izale eder. Neşenizi artırır. Şişesi 60 kuruştur. Her eczanede arayınız. Deposu Taksim eczanesi. **ÇAM** isim ve markasına ve etiket üzerinde **Taksim eczanesi** firmasına dikkat ediniz.

Tenvirat reçetesi No. 2

Bol bir aydınlık elde etmek için Osram ampullerini kullanınız. Çifte ispirallı olanlar yüzde yirmiyeye kadar daha çok aydınlık neşrederler. Eski ampulleri atınız ve Osram **D** kullanınız. Meselâ: Mutfağınızda yemek pişirirken 65 (DLm) li bir ampul kullanabilirsiniz.

OSRAM-D
ampulleri ucuz aydınlık temin ederler.

Pastil Antiseptik
KANZUK

Teneffüs yollarile geçen hastalıklara karşı koruyucu, tesiri kati pastillerdir. Nezle, bronşit, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

Kalabalık yerlerde, tozlu muhitlerde, bulaşık hastalıklardan vika-ye eder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu, İstanbul

Kayıp : Mühürümü zayıf ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Eminönü İstiklâl lokantası Ömer Kaya (766)

Son Posta Matbaası

Neşriyat Md. : Seim Ragıp EMEÇ
SAHIPLERİ : A. Ekrem UŞAKLIĞIL
S. Ragıp EMEÇ

Havalara güvenmeyiniz!

Anı hararet değişiklikleri sizi nezle ve grip tehlikesine maruz bırakabilir; fakat

GRİPİN

Vücudünüzü bir kale gibi müdafa eder. Gripin sade soğuk algınlığından mütevellid rahatsızlıkları değil, baş, diş, sinir ve adale ağrılarını da geçirir.

Daima Gripin

ECE-TURSİL-HURMA

Hiç bir evden eksik olmamalıdır!

YTF TURAN

Femil

Bayanların candan arkadaşı: Aybaşlarında kullandıkları
"FEMİL", Tuvalet bezleridir.

Her eczanede bulunur. Türkiye ve umum Balkan hükümetleri için vekilli İş Eczası Deposudur.

KINOPRİN kaşeleri HER YERDE 7/2 KURUŞ
BAŞ-DİŞ-ROMATİZMA AĞRILARILE GRİP VE NEZLEYE KARŞI BİRİÇİK İLACTIR